

የመንግስት ሠራተኞች ጤና አጥፊ ማስፈጸሚያ መመሪያ ቁጥር 1/2008

የመንግስት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲ
ጥቅምት 2008 □/ም

ማ ው ጫ

ገጽ

መግቢያ	2
ክፍል 1 ጠቅላላ.....	2
ክፍል 2 ስለ መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ሠራተኞች ምዝገባና ማስረጃ አደረጃጀት.....	6
ክፍል 3 ስለጡረታ ፈንድና መዋጮ አከፋፈል	9
ክፍል 4 የጡረታ አበል ለመወሰን የሚያስፈልጉ ማስረጃዎች	16
ክፍል 5 የልደት ዘመን አያያዝ	24
ክፍል 6 የአገልግሎት ዘመን አያያዝ	28
ክፍል 7 ለጡረታ አበል አወሳሰን ስለሚያዝ ደመወዝ	30
ክፍል 8 የጡረታ አበል ውሣኔና ክፍያ አፈጻጸም	32
ክፍል 9 በወኪል አማካኝነት የጡረታ አበል ስለመክፈል	34
ክፍል 10 ስለጡረታ አበል ውሳኔ መነሻ ጊዜና ውዝፍ ጡረታ አበል አወሳሰን	37
ክፍል11 በጡረታ መብትና ጥቅም ላይ ስለሚቀርቡ ቅሬታዎች ውሳኔ አሰጣጥ	41
ክፍል12 ልዩ ልዩ ጉዳዮች	45

መ ፅ ቢ ጸ

ኤጀንሲው የተቋቋመበትን ዓላማ ከግብ ለማድረስና ለጡረታ ባለመብቶች ቀልጣፋና ስታቢል አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል ስልት መቀየስ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የመንግሥት መስሪያ ቤቶችንና ሠራተኞችን ምዝገባና ማስረጃ አደራጅቶ መያዝ የጡረታ አበል ውሳኔ ሥራ በተቀለጠፈ ሁኔታ እንዲፈጸም ስለሚያደርግ፤

ስራው አበል ለመወሰን የሚያስፈልጉ ዝርዝር ማስረጃዎችን ለፈጻሚው ፅል ማትረፅ ስለሚጸስብል፤

በተለያዩ ጊዜያት የወጡ መመሪያዎችን ማጠቃለልና ከመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 እና ከመንግስት ሠራተኞች ጡረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁጥር 907/2007 ትንጋጌዎች ጋር በማገናዘብ ማስተካከል ስለሚገባ፤

በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 አንቀጽ 60/2/ ለኤጀንሲው በተሰጠው ሥልጣን መሰረት የሚከተለው መመሪያ ሠራተኞች ጡረታ ሥራ አፈጻጸም መመሪያ ወጥቷል፡፡

ክ ፍ ል አ ን ድ ፲ ቅ ላ ላ

1. አጭር ርዕስ

ጁህ መመሪያ "የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ማስፈጸሚያ መመሪያ ቁጥር 1 2008" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

በጁህ መመሪያ ስላለ፡-

1. "የመንግሥት መስሪያ ቤት" ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በመንግስት በጀት የሚተዳደር መስሪያ ቤት፣ ተቋም ወይም አካል ሲሆን በራሳቸው ገቢ የሚተዳደሩ መንግስታዊ ተቋማትና የልማት ድርጅቶችን ይጨምራል፡፡

2. " የመንግስት ሠራተኛ " ማለት በመንግስት መስሪያ ቤት፣ በመንግስት የልማት ድርጅቶች ወይም በመንግስት በሚካሄድ ፕሮጀክት ወይም ፕሮግራም በመቀጠር በየወሩ ደመወዝ እየተከፈለው ☐ሚሰራ ሰ☐ ሲሆን የመንግስት ተሟላቂነት፣ የምክር ቤት አባላትን፣ የመከላከያ ሠራዊትንና የፖሊስ አባልን ጁፊ ምራል።

3. "ለተወሰነ ጊዜ ወይም ለተወሰነ ሥራ" ማለት በመንግስት መስሪያ ቤት፣በመንግስት የልማት ድርጅት ወይም በመንግስት በሚካሄድ ፕሮጀክት ወይም ፕሮግራም ውስጥ በጊዜያዊነት ወይም በቁርጥ ሥራ ከ45 ቀናት ላላነሰ ጊዜ በመቀጠር በየወሩ ደመወዝ እየተከፈለበት የሚከናወን ስራ ሲሆን በቀን ስራ፣በጥጥ ለቀማ፣በሽንኮራ አገዳ ቆረጣ፣ በመከላከያ ሠራዊት እና በፖሊስ አባላት ማሰልጠኛ ተቋም በምግብ አብሳይነት በኮንትራት የሚቀጠሩ ሠራተኞችን እና ሌሎች መሰል በየዓመቱ እየተደጋገሙ የሚከናወኑ ሥራዎችን አይጨምርም።

4. " በመንግስት የሚካሄድ ፕሮጀክት ወይም ፕሮግራም " ማለት የማህበራዊ ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ የመሰረተ ልማትና መሰል ጉዳዮችን ለማስፈጸም ለተወሰነ ጊዜ የሚቋቋምና የሚዘረጋ መንግስታዊ ሥራዎች ሲሆን በውጪ መንግስታት ወይም ዓለም አቀፍ ድርጅቶችና መንግስታዊ ባለሆኑ ድርጅቶች ተራድኦ (ድጋፍ) የሚካሄዱትን መንግስታዊ የልማት ወይም የጥናትና ምርምር ሥራዎችን ያጠቃልላል።

5. " ማስረጃ" ማለት ለምዝገባ፣ ለቷረታ አበል ውሳኔ ወይም ክፍያ ለመፈፀምና ☐ቷረታ☐ ባለመብቱን ማንነት ለማረጋገጥ ወይም መረጃን ወቅታዊ ለማትረፅ ☐ሚቀርብ የመንግስት ሠራተኛ☐ እና/ወይም የጡረታ ባለመብት ☐ል፣ የአገልግሎት፣ የልደት ዘመን ☐ቤተሰብ፣ የደመወዝና ሌሎች አግባብ ያላቸው ☐ሁኔታ መረጃዎች ናቸው።

6. "የለውጥ ማስረጃ" ማለት የመንግሥት መስሪያ ቤቱ የስም፣ የአቋም መቀየር (የአንድ መስሪያ ቤት ከሌላ ጋር መቀላቀል ወይም መፍረስ)፣ የመንግሥት ሠራተኛው ወይም የጡረታ ባለመብት የግል

ሁኔታ የመቀየር፣ የአገልግሎት፣ የደመወዝ፣ የጋብቻ፣ ፍቺ፣ የልጅ ልደትና የመሳሰሉት ለውጦችን የሚያረጋግጡ ሕጋዊ መረጃዎችና ሰነዶች ናቸው።

7. «ባለመብት» ማለት በመንግስት ሠራተኞች ጠረታታ አዋጅ መሠረት አበል ምዚያገኝ ምጽም ሁኔታታ አበል ለማግኘት የሚያስፈልጉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ የመንግሥት ሠራተኛ ወይም ተተኪ ነው።

8. "ተተኪ" ማለት የሟች የመንግስት ሠራተኛ ምጽም ታረተኛ ሚስት/ባል፣ ዕድሜያቸው ከ18 ዓመት በታች የሆኑ ልጆች፣ (አካል ጉዳተኛ ወይም አእምሮ ህመምተኛ ልጅ ሲሆን እድሜው ከ21 ዓመት በታች የሆነ)፣ እና ሙሉ በሙሉ ወይም በአብዛኛው በሟች ልጃቸው ድጋፍ ጽተቱ፣ የነበሩ ወላጆች ሲሆኑ የጉዲፈቻ ልጆችና ወላጆችን ጽፈ ምራል።

9. « የአካል ጉዳተኛ » ማለት በተፈጥሮም ሆነ በሰው ሰራሽ ምክንያት የአካል፣ የአዕምሮ ምጽም ሁኔታ ህዋሳት (ማየት፣ መስማት ወይም መናገር የተሳነው) ጉዳት የደረሰበት ወይም የአዕምሮ ዝግመት ያለበት ሰው ነው።

10. " ምጽም " ማለት ለሥራ ግብርና ለማንኛውም ሌላ ጉዳይ ተቀናሽ የሚሆነው (በህመም፣ በዕዳ፣ በዲሲፒኒን ጉድለት በትምህርትና በመሳሰሉት) ሂሳብ ሳይነሳለት ለአንድ የመንግስት ሠራተኛ በምጽም የሥራ ሰዓት ለሚሰጠው አገልግሎት የሚከፈለው ሙሉ የወር ደመወዝ ሲሆን የትርፍ ሰዓት ሥራ ክፍያ፣ የቀን ሥራ ክፍያ፣ ማንኛውንም አበል፣ ጉርሻ ወይም ቦነስ፣ ኮሚሽን፣ ማትሂዲያ፣ የአገልግሎት ክፍያና የመሳሰሉትን አይጨምርም።

11. " አበል " ማለት የአገልግሎት ጠረታ አበል፣ የጤና ጉድለት ጠረታ አበል፣ የጉዳት ጠረታ አበል ወይም የተተኪዎች ጠረታ አበል ሲሆን የዳረጎት አበልን ይጨምራል።

12. " ገቢ ሰብሳቢ " ማለት የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር፣ የክልል የፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ፣ ኤጀንሲው ውክልና

የሰጣቸው የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣንና የክልል የገቢዎች ባለሥልጣን ናቸው።

13. ‘‘ የጡረታ መዋጮ’’ ማለት ለመንግስት ሠራተኞች በየወሩ በሚከፈል ደመወዝ ላይ በመቶኛ መጠን እየታሰበ ከመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ሠራተኞች በየወሩ እየተሰበሰበ ለመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ ገቢ የሚደረግ ወርሃዊ የገንዘብ ክፍያ ነው።

14. ‘‘ በሌላ ምክንያት ከሥራ መሰናበት’’ ማለት ሠራተኛው በሚሰራበት መስሪያ ቤት ስራና ተያያዥ በሆኑ የዲሲፒሊን ጥፋቶች ምክንያት ሳይሆን ለአሰሪው ሳያሳውቅ ከሥራ በመቅረት፣ ከሥራው ጋር ባልተያያዘ ጥፋት ምክንያት በመታሰር፣ በቅነሳ፣ በችሎታ ማነስና በሌሎች መሰል ጉዳዮች ምክንያቶች ሥራ የሚለቅ ወይም የሚተው ሠራተኛን የሚመለከት ነው።

15. በወንድ ጾታ የተገለፀው የሴትንም ያካትታል።

16. በዚህ መመሪያ ውስጥ የተመለከቱት ሌሎች ቃላትና ሐረጎች በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ (2) የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ።

3. ተፈጻሚነት

ይህ መመሪያ በመንግስት ሠራተኞች ጡረታታ ዐቅድ በተሸፈኑ የመንግስት ሠራተኞች፣ የጡረታ ባለመብቶች እና አሠሪ የመንግስት መስሪያ ቤቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

□ አ ል ሁ ሰ ት

ስለ መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ሠራተኞች ምዝገባና ማስረጃ አደረጃጀት

4. ስለምርታዊ

1. በመንግሥት ሠራተኞች ታሪክ ማረጋገጫ የሚሸፈኑ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና የመንግሥት ሠራተኞች መመዝገብ አለባቸው።
2. በጡረታ ዐቅዱ የተሸፈኑ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና የመንግሥት ሠራተኞች የማህበራዊ ዋስትና ምዝገባ ቁጥር ጽሑፍ ጥያቄ፡፡
3. የመንግሥት ሠራተኛው የግብር ከፋይነት የታክስ መለያ ቁጥር (Tax identification number) ያለው ከሆነ ይኸው የማህበራዊ ዋስትና መለያ ቁጥር ተደርጎ ይመዘገባል። ይህም የመለያ ቁጥር አሰጣጥ የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁ/714/2003 ከፀደቀበት ጊዜ ጀምሮ ተግባራዊ ይደረጋል። ሆኖም የታክስ መለያ ቁጥር ለሌላቸው የመንግሥት ሠራተኞች በኤጀንሲው የማህበራዊ ዋስትና መለያ ቁጥር ይሰጣል።
4. ተመሳሳይ ሁኔታ መለያ ቁጥር እንዲሰጣቸው ለተደረጉ የመንግሥት ሠራተኞች የዐቅዱ አባልነታቸውን የሚያረጋግጥ "ጠቅላይ አባልነት ካርድ" ይሰጣቸዋል።
5. ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት፣ የመንግሥት ሠራተኛ ወይም ባለሙያነት ለኤጀንሲው ማስረጃ በሚልክበት ወይም በሚያቀርብበት ጊዜ የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥር መጥቀስ ይኖርበታል።
6. የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 ከመውጣቱ በፊት የተቋቋሙ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ስብሰባዊ የመንግሥት ሠራተኞች ምዝገባን በተመለከተ ኤጀንሲው በሚያወጣው ፕሮግራምና የጊዜ ሠሌዳ መሠረት ይመዘገባሉ።
7. የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 ከወጣ በኋላ ስብሰባዊ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ስብሰባዊ

የመንግሥት ሠራተኞች ምግብ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5፣ 6 እና 7 በተገለፀው መሠረት ተግባራዊ ይሆናል፡፡

8. በዚህ ክፍል በዝርዝር በተገለጸው መሠረት የማስረጃ ለውጥ በወቅቱ ለማያቀርብ የመንግሥት ሠራተኛ፣ ባለሙያነት ወይም ተተኪዎች የሚወሰነው አበል አስቀድሞ በኤጀንሲው ተደራጅቶ በተያዘው መረጃ መሠረት ነው፡፡

5. ለምዝገባ ስለሚቀርቡ ማስረጃዎች

1. የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የተቋቋሙበትን አዋጅ ወይም ደንብ፣ ሊያንዳንዱ የመንግሥት ሠራተኛ ለመጽመሪያ ቁጥር ሲቀጠር የመዘገበውን የሀይወት ታሪክ ፎርም፣ የተሰጠውን የቅጥር ደብዳቤ እና ተዛማጅ ማስረጃዎችን ለምዝገባ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተጠቀሰው በተጨማሪ የመንግሥት ሠራተኞችን ለመመዝገብ የሚቀርቡ ማስረጃዎች፡-

ሀ. ምግብ ቅን

ለ. ጋብቻ ተፈጽሞ ከሆነ ጋብቻን ለመመዝገብ ሥልጣን ካለው አካል ርዕሷ ማስረጽ፣

ሐ. ዕድሜያቸው 18 ዓመት ያልሞላ ልጆች፣ (አካል ጉዳተኛ ወይም አዕምሮ ህመምተኛ ልጅ ሲሆን ዕድሜው 21 ዓመት ያልሞላ ልጅ) ካሉ ስልጣን ካለው አካል ርዕሷ የልደት ሰርተፍኬት፡-

ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

6. ማስረጃ ለጥያቄ

1. በመንግሥት ሠራተኛው የግልና የቤተሰብ መረጃ ሊያዲሁም በመሥሪያ ቤቱ አቋም፣ ስያሜ፣ ጾታ ላይ ለውጥ ሲኖር በአዋጁ አንቀጽ 6 በዝርዝር በተቀመጠው መሠረት ለውጡ ከተከሰተበት ቀን ጀምሮ በ60 ቀን ጊዜ ውስጥ ለኤጀንሲው መገለፅ ይኖርበታል፡፡

2. አበል በመቀበል ላይ የሚገኝ ባለመብት በምዝገባ ማስረጃው ላይ ለውጥ ሲኖር ለውጡ ከተከሰተበት ቀን ጀምሮ በ60 ቀን ለኤጀንሲው ማሳወቅ ይኖርበታል።

3. የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥር የተሰጠው የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሲፈርስ፣ ሲከፋፈል ወይም ከሌላ መሥሪያ ቤት ጋር ሲቀላቀል፣

ሀ. ስለመፍረሱ የፈረሰው የመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊ ፣

ለ. ስለመከፋፈሉ ወይም ስለመቀላቀሉ ሠራተኞቹን የተረከበው የመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊ ፣

በ60 ቀን ጊዜ ውስጥ ለኤጀንሲው በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፣

4. የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥር የተሰጠው የመንግሥት የልማት ድርጅት ወደ ግል ይዞታ ከተዛወረ ዝውውሩን ያስፈጸመው መንግሥታዊ አካል በ60 ቀን ውስጥ ወደ ግል ስለመዛወሩ ለኤጀንሲው በጽሁፍ መግለጽ ይኖርበታል።

7. ስለማስረጃዎች አደረጃጀት

1. በኤጀንሲው ተደራጅተው የሚያዙት የመንግሥት መሥሪያ ቤቱና የመንግስት ☐ሠራተኛ☐ ማስረጃዎች በ☐ህ መመሪጸ አንቀፅ 5 ☐እና በአንቀጽ 6 የተመለከቱት ናቸው።

2. የመንግስት መሥሪያ ቤቶች የሠራተኞቻቸውን የግል ሁኔታ☐፣ የአገልግሎት፣ ☐ቅዳር፣ ☐ሰራተኛ☐-ር፣ የስንበት ወዘተ ☐ቤተሰብ መረጃዎችን አደራጅቶ ☐መያዝና ይህንኑ በአዋጁ አንቀፅ 6 መሠረት በ60 ቀን ጊዜ ውስጥ ለኤጀንሲው ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

□ አ ል ሦስት

ስለ ተረታ□ፈንድና መዋጮ አከፋፈል

8. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ

1. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ መቅት

ሀ/ ለሲቪል አገልግሎት ጡረታ ፈንድና

ለ/ ጥቅምተኛ የፖሊስ አገልግሎት ጡረታ ፈንድ ይኖሩታል።

2. ለሲቪል የመንግሥት ሠራተኞችና አሠሪ የመንግስት መስሪያ ቤቶች

በፀረ የሚከፈል ፋብሪካ መዋጮ ለሲቪል አገልግሎት ጡረታ ፈንድ ሂሳብ ገቢ ይደረጋል።

3. ከመከላከያ ሠራዊት፣ ከፖሊስ አባላት፣ ከማረሚያ ጥበቃ አባላትና አሰሪ

የመንግስት መስሪያ ቤቶች በፀረ የሚከፈል የጡረታ መሻዥ ለጥቅምተኛ የፖሊስ አገልግሎት ጡረታ ፈንድ ሂሳብ ገቢ ይደረጋል።

9. ስለፊት መሻዥ ስጦታ

1. ማንኛውም የመንግስት ሠራተኛ ከተቀጠረበት (ከተመደበበት፣ ከተሾመበት) ቀን አንስቶ በፀረ የሚከፈለው ደመወዝ ላጁ በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 መሠረት፣

ሀ. ከሐምሌ 1 ቀን 2003 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2004 ዓ/ም ድረስ የደመወዙን 5%፣

ለ. ከሐምሌ 1 ቀን 2004 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2005 ዓ/ም ድረስ የደመወዙን 6%፣

ሐ. ከሐምሌ 1 ቀን 2005 ዓ/ም ጀምሮ የደመወዙን 7%፣

የጡረታ መዋጮ ይከፍላል።

2. ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁ. 714/2003 መሠረት ፣

2.1. ለሲቪል የመንግሥት ሠራተኛው በየወሩ የሚከፈለውን ደመወዝ መሠረት በማድረግ የአሠሪው የመንግስት መስሪያ ቤት ድርሻ፣

ሀ. ከሐምሌ 1 ቀን 2003 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2004 ዓ/ም ድረስ ለመንግስት ሠራተኛው በየወሩ በሚከፈለው ደመወዝ ላይ 7%፣

ለ. ከሐምሌ 1 ቀን 2004 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2005 ዓ/ም ድረስ ለመንግስት ሠራተኛው በየወሩ በሚከፈለው ደመወዝ ላይ 8%፣

ሐ. ከሐምሌ 1 ቀን 2005 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2006 ዓ/ም ድረስ ለመንግስት ሠራተኛው በየወሩ በሚከፈለው ደመወዝ ላይ 9% እና

መ. ከሐምሌ 1 ቀን 2006 ዓ/ም ጀምሮ ለመንግስት ሠራተኛው በየወሩ በሚከፈለው ደመወዝ ላይ 11% ፣

2.2. ለመከላከያ ሠራዊትና ለፖሊስ አባል በየወሩ የሚከፈለውን ደመወዝ መሠረት በማድረግ የአሠሪው የመንግስት መሥሪያ ቤት ድርሻ፡-

ሀ. ከሐምሌ 1 ቀን 2003 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2004 ዓ/ም ድረስ የደመወዙን 18%፣

ለ. ከሐምሌ 1 ቀን 2004 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2005 ዓ/ም ድረስ የደመወዙን 20%፣

ሐ. ከሐምሌ 1 ቀን 2005 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2006 ድረስ የደመወዙን 22% እና

መ. ከሐምሌ 1 ቀን 2006 ዓ/ም ጀምሮ የደመወዙን 25%፣

የጡረታ መዋጮ ይከፍላል።

3. የጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 (በአዋጅ ቁጥር 907/2007 እንደተሻሻለ) ከመውጣቱ በፊት በኮንትራት (በጊዜያዊነት) ለተፈጸመ አገልግሎት በአዋጁ አንቀጽ 17 ንዑስ አንቀጽ 5 መሰረት የሰራተኛው ድርሻ 7% የአሰሪው መ/ቤት ድርሻ 11% በድምሩ 18% በወቅቱ

ይከፈለው የነበረውን የወር ደመወዝ መሰረት በማድረግ እንዲከፈል ይደረጋል።

10. ቷረታ መዋጮ የሚከፈልበት ደመወዝ

1. የመንግሥት ሠራተኛውና የመንግሥት መሥሪያ ቤቱ ትርሻ ቷረታ መዋጮ የሚከፈለው ለሠራተኛው በ□□ሩ የሚከፈለውን መ□በኛ □መ□□ መሠረት አድርጎ ነው።
2. የመንግሥት ሠራተኛው በተለጸ□ መስሪጸ ቤቶች ተቀዓሮ ተለጸ□ □መ□□ □ሚያገኝ ከሆነ የጡረታታ መዋጮ መከፈል ያለበት የመንግስት ሠራተኛው በመረቷ አንድ መስሪያ ቤት በሚከፈለው □መ□□ ላጁ ብቻ ተመስርቶ ይሆናል። በመንግስት ሠራተኛው ከተመረቷ የመንግስት መስሪያ ቤትና □መ□□ □ቶ □ሚፈጸም አገልግሎትና የሚከፈል □መ□□ በመንግስት ሠራተኞች ቷረታ አዋጅ መሠረት አይታሰብም ወይም አይያዝም ።
3. ለሠራተኛው ደመወዝ የሚከፈለው በቀን፣ በሳምንት፣ በአስራ አምስት ቀናት □ጁም የተወሰነ ቁርዓ (piece of work) ሥራ ላጁ ተመሠረተ ከሆነ ቷረታ መሻቹ የሚከፈለው የወሩን ክፍያ በማዳመር ከተከፈለው ጠቅላላ ደመወዝ ላይ ይሆናል።

11. ቷረታ መሻቹ ብዙ ስለማትረፅ

1. እያንዳንዱ የመንግሥት መሥሪያ ቤት ለመንግስት ሠራተኞች የሚከፈለውን የጡረታ መሻቹ ከደመወዛቸው ቀንሶና የራሱን ድርሻ መሻቹ ፊ ምሮ ደመወዝ ከተከፈለበት ወር መጨረሻ ቀን ጀምሮ በ30 ቀን ጊዜ ውስጥ ለገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር፣ ለልል መንግሥት የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ወይም ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉሙሩክ ባለሥልጣን፣ ለክልል ገቢዎች ባለሥልጣን ብዙ ሰብሳቢ አካላት በየወሩ ብዙ ጁረፋል። እነ□□ ቷረታ መሻቹ ብዙ ሰብሳቢ አካላትም በ□□ መመሪያ አንቀጽ 8(1) ለተቀረፁ የፈንድ ሂሳብ ብዙ ጸርፋሉ።

2. በ፲፫ሩ መሬ ረሻ ለመንግስት ሠራተኞች ከሚከፈለው ደመወዝ ላይ በሠራተኛ ትርሻ በቱረታ መዋጮ ሳይቀንስ የቀረ የመንግሥት መሥሪያ ቤት መዋጮውን ራሱ እንዲከፍል ይደረጋል፡፡
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(1) መሠረት የሚከፈል የጡረታ መዋጮ ሙሉ በሙሉ ወይም በክፍል በመንግሥት በጀት የሚተዳደሩ የፌዴራልና የክልል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ መዋጮ ሲሆን በገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር እና በክልል መንግሥት የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ አማካይነት ተሰብስቦ ለጡረታ ፈንድ ገቢ ይደረጋል፡፡
4. ሙሉ በሙሉ በራሳቸው ገቢ የሚተዳደሩ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ወይም የልማት ድርጅቶች እና የመንግስት ሠራተኞች ወርሃዊ የጡረታ መዋጮ ኤጀንሲው በሚወክላቸው የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉሙሩክ ባለሥልጣን ወይም የክልል ገቢዎች ባለሥልጣን ገቢ ሰብሳቢ አካላት ተሰብስቦ በቀጣዩ ወር የመጀመሪያ ሳምንት የሥራ ቀናት ለጡረታ ፈንድ ገቢ ይደረጋል፡፡
5. የፌዴራል መንግሥት የበጀት ድጎማ የሚያደርግላቸው የክልል የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሚፈለግላቸውን የጡረታ መዋጮ በወቅቱ ገቢ ካላደረጉ ኤጀንሲው ገቢ መሆን የሚገባውን የጡረታ መዋጮ መጠን ለገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር በመግለጽ ድጎማ ከሚደረግላቸው በጀት ላይ ተቀንሶ ለጡረታ ፈንድ ገቢ ማስደረግ ይኖርበታል፡፡
6. ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት የሚፈለግበትን የጡረታ መዋጮ ገቢ ሳያደርግ ከ3 ወር በላይ ያዘገየ ከሆነ ኤጀንሲው ወይም ውክልና የተሰጠው አካል ባለበጀት ከሆነ መንግሥት ከሚመድብለት በጀት፣ በራሱ ገቢ የሚተዳደር (ባለበጀት ያልሆነ) መስሪያ ቤት ከሆነ በባንክ ካለው አካውንት ላይ ተቀንሶ ገቢ ለማስደረግ ይችላል፡፡
7. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (6) ተግባራዊ ለማድረግ ማንኛውም የጡረታ መዋጮ የሚከፍል የመንግሥት መሥሪያ ቤት የባንክ

አካውንቱን ለኤጀንሲው የማሳወቅና የባንክ አካውንቱ ሲለወጥም ለውጡን በ15 ቀን ጊዜ ውስጥ የመግለጽ ግዴታ ይኖርበታል።

8. ሙሉ በሙሉ በራሳቸው ገቢ የሚተዳደሩ (ባለበጀት ያልሆኑ) የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና የልማት ድርጅቶች የሚፈለግባቸውን የጡረታ መዋጮ ገቢ ሳይደረጉ ከ3ወር በላይ የዘገዩ ከሆነ ኤጀንሲው ወይም በኤጀንሲው ውክልና የተሰጠው አካል በቀጥታ የመንግሥት መሥሪያ ቤቱን ንብረት ግብር የመክፈል ግዴታቸውን ያልተወጡ ግብር ከፋዮች ሀብት በመያዝና በመሸጥ የግብር አሰባሰብ የሚከናወንበትን ሥርዓት ለመወሰን የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር ያወጣውን መመሪያ በመከተልና በመሸጥ ገቢ ያደርጋሉ።

9. የመንግሥት መሥሪያ ቤቱ ህልውና በማክተሙ፣ የሰው ኃይል ብዛቱ ከሚፈለገው በላይ በመሆኑ ወይም ከፕራይቪታይዜሽን ጋር በተያያዘ አገልግሎቱ ከ25 ዓመት ያላነሰ እድሜው ከ50 ዓመትና በላይ የሆነ መንግሥት ሠራተኛ በጡረታ ሲሰናበት፣

ሀ. በጡረታ ፈንድ ላይ ለሚያስከትለው ተጽእኖ የመንግሥት ሠራተኛው በሕጉ መሠረት ጡረታ ለመውጣት ለሚቀረው ጊዜ የጡረታ አበሉ ከመወሰኑ በፊት በየወሩ ሊከፈል የሚገባው የጡረታ መዋጮ ለሠራተኛው በመጨረሻ የተከፈለው የወር ደመወዙን መሰረት በማድረግ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 በተዘረዘረው መሠረት በአሰሪው የመንግሥት መስሪያ ቤት ወይም አካል ለመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ ገቢ መደረግ ይኖርበታል።

ለ. የጡረታ መዋጮ ገቢ መሆኑ ሣይረጋገጥና የጡረታ አበል እንዲወሰን መንግሥት ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት ለሠራተኛው የጡረታ አበል መወሰን አይቻልም።

10. ከኃላፊነት የተነሱ ከፍተኛ የመንግሥት ኃላፊዎችና የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት ቢያንስ አንድ ሙሉ የምርጫ ዘመን (አምስት ዓመት) አገልግሎት ፈጽመው ዕድሜያቸው 50 ዓመት በመሙላቱ

የዘለቄታ የጡረታ አበል ሲወሰንላቸው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 9 ላይ እንደተጠቀሰው የሚፈለገው የጡረታ መዋጮ በገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር ገቢ መደረግ ይኖርበታል።

11. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 9/ሀ/እና/10/መሰረት በጡረታ ፈንዱ ላይ ለሚያስከትለው ተጽዕኖ ማካካሻ የጡረታ መዋጮ ገንዘብ የተከፈለበት ጊዜ በሥራ ላይ አገልግሎት እንደተሰጠበት ተቆጥሮ ለጡረታ አበል አወሳሰን ስሌት የሚታሰብበት አይሆንም።

12. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (6) እና (8) ቢኖርም ማንኛውም የመንግስት የልማት ድርጅት ወይም በራሱ ገቢ የሚተዳደር የመንግስት መሥሪያ ቤት በጡረታ አዋጅ ቁ/714/2003 (በአዋጅ ቁጥር 907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ 2 መሰረት ለሰራተኞች የወር ደመወዝ ከተከፈለበት ወር መጨረሻ ቀን አንስቶ የሚፈለግበትን የጡረታ መዋጮ በ30 ቀን ጊዜ ውስጥ ገቢ ካላደረገ ለሰራተኞች ደመወዝ ከተከፈለበት ወር ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ በባንክ የማስቀመጫ ሂሳብ የወለድ መጠን ከሚታሰብ ወለድ እና አምስት በመቶ(5%) ቅጣት ጨምሮ የመክፈል ግዴታ ይኖርበታል።

13. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 12 መሰረት ማንኛውም የመንግሥት የልማት ድርጅት የሚፈለግበትን የጡረታ መዋጮ በ30 ቀን ጊዜ ውስጥ ገቢ ካላደረገ ገቢ ማድረግ ከነበረበት ወር ቀጥሎ ካለው ወር ጀምሮ የባንክ ወለድና 5% (አምስት በመቶ) ቅጣት በየወሩ እየጨመረ እንዲከፍል ይደረጋል።

12. ፲፭፡፡፫፡፫ መዋጮ ስለሚከፈልበት አገልግሎት

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 የተገለፀው ቢኖርም የመንግሥት ሠራተኛ፡-

1. የወር ደመወዝ እየተከፈለው ሙሉ ጊዜውን በማናቸውም የመንግሥት አካል ወይም በሠራተኛ ማህበር በተመራጭነት አገልግሎት የሰጠበት፤
2. በአዋጅ ቁ/714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 59 ንዑስ አንቀጽ 7 መሰረት በአሁኑ ጊዜ በመንግስት ሥራ ላይ በቋሚነት ተቀጥረው የሚገኙና አዋጅ ቁ/345/95 ከመውጣቱ በፊት በመንግስት

መስሪያ ቤት፣ በመንግስት የልማት ድርጅት፣ በመንግስት ፕሮጀክት ወይም ፕሮግራም ለተወሰነ ጊዜ (በጊዜያዊነት ወይም በኮንትራት) አገልግሎት የሰጡበት ጊዜ፤

3. በመንግሥት ትዕዛዝ መንግሥት ከሃምሳ በመቶ(50%) በታች ካታል ትርጉሽ በየዘመኑ ድርጅት በማቆየት ጸሐፊው ይጻፋል፤

4. በትምህርት ምክንያት ፅማሽ መሆኑ ለተከፈለበት፤

5. በመንግሥት ውሳኔ በዓለም ዓቀፍ ድርጅት በማገልገል ያሳለፈው ጊዜ፤

በመንግስት ሠራተኛው መሆኑ በባለሙያ መሆኑ መሠረት የአሠሪ መንግስት መስሪያ ቤቱና ሠራተኛ ትርጉሽ ታረፈው መሆኑ በአሠሪው መሆኑም በመንግስት ሠራተኛው መከፈል ይኖርበታል፡፡

13. ታሪክ መሆኑን ለማረጋገጥ

በአገልግሎት የመንግሥት መሥሪያ ቤት፡-

1. የራሱንና የመንግስት ሠራተኞችን ድርጅት የጠረታ መዋጮ መጠን፤

2. በባለሙያ ውስጥ የተከፈለውን ጠቅላላ የጠረታ መዋጮ መጠን፤

3. በባለሙያ ቤት ለመንግስት ሠራተኞች የተከፈለውን ደመወዝ፤
የክፍያውን ወርና ዓመተ ምህረት በመለየትና

4. በባለሙያ ታሪክ መዋጮ ገቢ በአለፈው ወር ገቢ ከተደረገው የጠረታ መዋጮ ልዩነት ያለው ከሆነ የልዩነቱን ምክንያት በመግለጽ፤

በአገልግሎት ከተፈፀመበት ወር ቀዳሎ ባለው ቅጽ 30ኛው ቀን ድረስ ማስረጃውን ለገቢ ሰብሳቢ አካላት ማሳወቅ ይኖርበታል፡፡

14. ታሪክ መዋጮ ክፍያ መረጃዎችን አደራጅቶ ስለመያዝ

1. ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት የሠራተኞችን ስም በባለሙያ የተከፈላቸውን ደመወዝና ታሪክ መዋጮ መረጃ አደራጅቶ በመጽሐፍ በኤጀንሲው ቅጽ በብቁ ሰብሳቢ አካላት ሲታረቅ በማቅረብ ፅደቃ አለበት፡፡

2. ገቢ ሰብሳቢ አካላት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 13 እና 14(1) ላይ የተጠቀሱትን ማስረጃዎች የጡረታ መዋጮ ገቢ ካደረጉ ከአንድ ሳምንት በኋላ ለኤጀንሲው ማስተላለፍ ይኖርባቸዋል።

3. ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተላለፈለት ማስረጃ መሠረት የሚጠቀሙትን ታሪክ መሻቺ ለጡረታ ፈንዱ ገቢ መደረጉን ጽቆታ ፈራሽ ያረጋግጣል።

15. ታሪክ መዋጮ ገቢ አለመሆን

በመንግስት ሠራተኛውና የመንግሥት መሥሪያ ቤቱ ትርጉም ታሪክ መሻቺ ያልተከፈለበት አገልግሎት ለጡረታ ተግባር አይያዝም።

ክፍል አ ራ ት

ታሪክ አበል ለመወሰን የሚያስፈልጉ ማስረጃዎች

16. ስለማስረጃዎች አቀራረብ

1. ታሪክ አበል የሚወሰነው በመንግሥት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 714/2003 ክፍል ሁለት፣ በአዋጁ አንቀጽ 53 እና በህ መመሪያ መሠረት በሚቀርብ ማስረጃ ነው።

2. መረጃዎች የሚቀርቡት ኤጀንሲው በሚያወጣቸው ቅጾችና አንደሁኔታ መረጃውን የሚሰጠው አካል በሚጠቀምበት አሠራር መሠረት ነው።

3. ለጡረታ አበል አወሳሰን የሚያስፈልጉ ማስረጃዎች ለኤጀንሲው ወይም ለአሰሪ የመንግስት መሥሪያ ቤት በአደራሻ የተጻፈ ካልሆነ በስተቀር "ለሚመለከተው ሁሉ" በሚል የሚቀርብ የአገልግሎትም ሆነ ማንኛውም የምስክር ወረቀት ተቀባይነት አይኖራቸውም።

17. ለሰብዓታዊ ታሪክ አበል ጥያቄ መቅረብ ያለባቸው ማስረጃዎች

1. ክትሜ በመትረሱ ለሚፈቅድ ታሪክ አበል

አንድ የመንግሥት ሠራተኛ ታሪክ መጠቀም ክትሜ በመትረሱ ታሪክ አበል ሲጠየቅ፡-

ሀ. ጁህ መመሪያ በሥራ ላይ ከሻለበት ጊዜ ጀምሮ ለሚቀጠሩ □ጁም ለሚመ□ቡ ሠራተኞች □ቷረታ አበል መጠየቂያ ቅጽ (ማስረጃ ካልተሟላ በፊደል 'ለ' ላይ የተዘረዘሩት እንዲቀርቡ ይደረጋል)፡-

ለ. ይህ መመሪያ ሥራ ላይ ከመዋሉ አስቀድሞ ለተቀጠሩ □ጁም ለተመ□ቡ የመንግስት ሠራተኞች፤

1. □ቷረታ አበል መጠየቂያ ቅጽ፤
2. በመጀመሪያ /ቅድሚያ/ ለሥራ ሲቀጠር የሞላው የሕይወት □ታሪ□ ቅ□ (በመጽመሪያ ለሥራ ሲቀቷር □ሞላ□ □ሥራ መታ□ቂጽ □ጁም □ተጸኝ መስጫ ቅጽ ከሆነ ይኸው□እንዲላክ ይደረጋል)፤
3. □ቅዓር □ብቴሌ
4. በተለያዩ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የተፈፀመ አገልግሎት ካለ መነሻና መድረሻው የተገለፀበት ለኤጀንሲው□እና/ወይም በአሠሪ□ የመንግሥት መሥሪያ ቤት አድራሻ የተጻፈ የአገልግሎት ማስረጃ፤

መቅረብ ይኖርበታል፡፡

2. በጤና ጉድለት ምክንያት ስለሚቀርብ የጡረታ አበል ጥያቄ

1. ከሥራ ጋር ባልተያያዘ የጤና ጉድለት ምክንያት የጡረታ□አበል ጥያቄ ሲቀርብ በዚህ መመሪያ በአንቀጽ 17(1) "ሀ" □ጁም "ለ" ከተገለጸው በተፈ ማሪ ሠራተኛ□ □መ□□ የሚያስገኝ ማንኛውንም ሥራ መሥራት የማይችል ለመሆኑ በሕክምና ቦርድ የተረጋገጠበት የምስክር ወረቀት መቅረብ ይኖርበታል፡፡

2. በአንቀጽ 17(2) (1) የተገለፀው ቢኖርም የመንግሥት ሠራተኛ□ □መ□□ የሚያስገኝ ማንኛውንም ሥራ መሥራት □እንደማይችል ባይገለጽም፡-

ሀ. በዓይን ሙሉ በሙሉ ማየት ያለመቻል ወይም ከአገልግሎት ውጪ መሆን፤

ለ. በአካል ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ሽባ መሆን፤

ሐ. በአካል መቶ□ል፤ በአእምሮ መታወክና በመሳሰሉት በሽታዎች ምክንያት ለሥራ ብቁ አለመሆኑን ብቻ የሚገልጽ የህክምና ቦርድ ማስረጃ ከቀረበ በዋናው መሥሪያ ቤት በምዝገባና አበል ክፍያ ዳይሬክተር፣ በሪጅኖች እና በቅ/ጽ/ቤቶች ለኃላፊዎች እየቀረበ ይወሰናል፡፡

3. በሥራ ላይ በደረሰ የአካል ጉዳት ወይም የጤና ጉዳት ምክንያት ለሚቀርብ ባቲረታ አበል ጥያቄ

1. ለአንድ የመንግስት ሠራተኛ በሥራ ላይ በደረሰበት የአካል ጉዳት ምክንያት ባቲረታ አበል ጥያቄ ሲቀርብ በዚህ መመሪያ በአንቀጽ 17(1)ከተገለጸው በተፊ ማሪ፡-

ሀ. ሲቪል የመንግስት ሠራተኛው በሥራ ላይ አደጋ በደረሰበት በ30/ሰዓት/ቀን ውስጥ ለኤጀንሲው መሥሪያ ቤት የተገለጸበት የአደጋ ማሳወቂያ ቅጽ፤

ለ. እንደሁኔታው የፖሊስ ሪፖርት፤

ሐ. ስለደረሰው የአካል ጉዳት መጠንና መጠን ለሚጸረጸው ማንኛውም ሥራ ብቁ ያለመሆኑ የተረጋገጠበት በሕክምና ቦርድ የተሰጠ የምስክር ወረቀት፤

መ. ጉዳቱ ከደረሰበት ቀን በፊት ባለው ወር የተከፈለውን የወር ደመወዝ መጠን ለሚቆይ ማስረጃ፤

መቅረብ ይኖርበታል፡፡

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3/1/ሀ/ የተጠቀሰው ቢኖርም ሠራተኛው በስራ ላይ እያለ ከሥራው ጋር በተያያዘ በደረሰበት አደጋ ምክንያት በሞት መለባቱ በመሥሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ ከተረጋገጠ የአደጋ ማሳወቂያ ቅጽ ከ30 ቀን በኋላ ቢቀርብም ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

3. ከሥራ ፋር በተጸጸ የጤና ጉዳት /ጭጭ በሽታ/ ምክንያት ለሚጠየቅ ታረታ አበል የሚቀርብ ማስረጃ ዓይነት ኤጀንሲው በሚጸጋው የሙያ በሽታ ሠንጠረዥ መመሪያ ይወሰናል፡፡

4. በራስ ቃት ወይም በሌላ ምክንያት ከስራ ማቋረጥ ምክንያት ለሚቀርብ ባቲረታ አበል ጥያቄ

ሀ. የመንግስት ሠራተኛው በራስ ቃት ወይም በሌላ ምክንያት ከሥራ በመሰናበቱ የታረቀ አበል ጥያቄ ሲቀርብ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) ከተገለጸው በተጨማሪ ከሥራ ያቋረጠበት ምክንያት የሚገልጽ ማስረጃ መቅረብ ይኖርበታል፡፡

- ለ. በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ “ ሀ ” መሠረት በራሱ ፈቃድ ወይም በሌላ ምክንያት ከሥራ የተሰናበተ የመንግሥት ሠራተኛ ከ25 ዓመት ያላነሰ አገልግሎት ያለው ከሆነ በሕግ የተወሰነ የጡረታ መውጫ ዕድሜው ሊደርስ አምስት ዓመት ከሚቀረው ጊዜ ጀምሮ የጡረታ አበል ይወሰንበታል።
- ሐ. በአዋጅ ቁ/714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 19 ንዑስ አንቀጽ 2 መሰረት ማሻሻያ አዋጁ ከጸደቀበት ጊዜ ጀምሮ አገልግሎቱ ከ10 ዓመት ያላነሰ 25 ዓመት ያልሞላ ከሆነ ዕድሜው በሕግ የተወሰነ የጡረታ መውጫ ዕድሜ ከደረሰበት ከሚቀጥለው ወር አንስቶ የአገልግሎት የጡረታ አበል እስከ እድሜ ልክ ይከፈለዋል።
- መ. በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ “ ለ ” የተገለፀው ቢኖርም ከሚያከናውነው ስራ ጋር በተያያዘ የዲስፒሊን ጉድለት ወይም ከሚሰራበት መሥሪያ ቤት ሥራ ጋር በተያያዘ የወንጀል ድርጊትና በማንኛውም ዋፋት ምክንያት ከሥራው የተሰናበተ መሆኑ ከተረጋገጠ ዕድሜው 60 ዓመት ከመሙላቱ በፊት የጡረታ አበል ሊወሰንለት አይችልም።
- ሠ. በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ወይም በግል ድርጅቶች ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሰረት ዕድሜው በሕግ ከተወሰነው የጡረታ መውጫ በፊት (በ25 ዓመት አገልግሎት በ55 ዕድሜ) በራስ ፈቃድ የአገልግሎት የጡረታ አበል የተወሰነለት ባለመብት እንደገና በመቀጠር የፈጸመው አገልግሎት ከቀድሞ አገልግሎቱ ጋር ተዳምሮ አበል የሚወሰንለት ዕድሜው በሕግ የተወሰነው የመጠሪያ ዕድሜ (60 ዓመት) ሲደርስ ብቻ ነው።
- ረ. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁ/907/2007 ከፀናበት ከሐምሌ 01 ቀን 2007 ዓ/ም በፊት ከሂያዝ ዓመት ያነሰ አገልግሎት ፈጽሞ በዕድሜና በጤና ጉድለት ሳይሆን በራስ ፈቃድ ወይም በሌላ ማናቸውም ምክንያት ከሥራ ለተሰናበተ የመንግስት ሠራተኛ የሚከፈል የጡረታ አበል ወይም የጡረታ መዋሪክ ተመላሽ አይኖርም።

5. የከፍተኛ የመንግሥት ኃላፊዎችና የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባሎችን በተመለከተ ለሚቀርብ የጡረታ አበል ጥያቄ፤

ከፍተኛ የመንግሥት ኃላፊዎችና የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላትን በተመለከተ የጡረታ አበል ጥያቄ ሲቀርብ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፡-

ሀ. ቢያንስ አንድ ሙሉ የምርጫ ዘመን (አምስት ዓመት) አገልግሎት፤

ለ. ዕድሜው ከ50 ዓመት ያላነሰ መሆኑን፤

የሚያረጋግጥ ማስረጃ ተሟልቶ መቅረብ ይኖርበታል።

6. በሚኒስትሮች ምክር ቤት ውሳኔ መሠረት ለሚቀርብ በታረታ አበል ጥያቄ

አንድ የመንግሥት ሠራተኛ የሚሠራበት የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሕልውና በማክተም፣ የሰው ኃይል ብዛት ከሚፈለገው በላይ በመሆኑ ወይም ከፕራይቪታይዜሽን ጋር በተያያዘ ከሥራ እንዲሰናበት ከተደረገና በህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) ከተገለፀው በተጨማሪ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በታረታ እንዲገለል የተሰጠ ውሳኔ መቅረብ ይኖርበታል።

18. የአንድ ጊዜ ቅጽ ዓጽቂ

1. የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ዳረጎት

ሀ. የመንግሥት ሠራተኛው ከአሥር ዓመት ያነሰ አገልግሎት ፈጽሞ ለታረታ መጥፋት ክትማጥፋት በመትረሱ ጥያቄ፡-

ለ. ከ10 ዓመት ያነሰ አገልግሎት ፈጽሞ በጤና ጉድለት ምክንያት መጥፋት ለሚያስገኝ ለማንኛውም ሥራ ብቁ ባለመሆኑ ከሥራ ሲሰናበት፤

ሐ. ከአንድ ሙሉ የምርጫ ዘመን (አምስት ዓመት) ያነሰ አገልግሎት ያለው ከፍተኛ የመንግሥት ኃላፊ ወይም የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል በጤና ጉድለት ከኃላፊነት በመነሳቱ ምክንያት ዳረጎት ከተጠየቀ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1)ና እንደሁኔታው 17(2) የተገለጹት ማስረጃዎች መቅረብ ይኖርባቸዋል።

2. የሥራ ላይ ጉዳት ዳረጎት

በሥራ ላይ በደረሰ አደጋ ምክንያት የጉዳት ዳረጎት ጥያቄ ሲቀርብ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(3)(1) በተቀረበው ማስረጃ መቅረብ ጸለበት ሲሆን

በህክምና ቦርድ ተረፋቸው የጉዳት መጠንም ከ10% ያላነሰ መሆን ይኖርበታል። የጉዳት ዳረጎች ስሌቱም ጉዳት ከደረሰበት በፊት ይከፈላል። የነበረው የወር ደመወዝ 47% X 60 X በሠራተኛው ላይ በደረሰበት ጉዳት መቶኛ ተባዝቶ ይሆናል።

3. የጉዳት ዳረጎች

በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 አንቀጽ 38/1/ መሠረት የጉዳት ዳረጎች የሚከፈለው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 በተጠቀሰው መሰረት በአሰሪው የመንግስት መስሪያ ቤት የጉዳት ካሳ ወይም የመድን ክፍያ ያልተከፈለው ከሆነ ብቻ ነው።

4. ተረፋቸው መዋጮ ተመላሽ የማይደረግ ስለመሆኑ

በአዋጅ ቁ/714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 27 መሰረት የመንግስት ሰራተኛ አገልግሎት በማናቸውም ምክንያት ቢቋረጥ የጡረታ መዋጮ ተመላሽ አይደረግም። ሆኖም ሠራተኛው ከጡረታ መውጫ ዕድሜ በኋላ በፈጸመው አገልግሎት ምክንያት የተከፈለ የጡረታ መዋጮ የሠራተኛው ድርሻ ብቻ ታስቦ ተመላሽ ሊደረግለት ይችላል።

19. የተተኪዎች አበል ጥያቄ

1. የሚችሉት ወይም ባል ጡረታ አበል ጥያቄ

የሚስት ወይም የባል የጡረታ አበል ሲጠየቅ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) እና እንደሁኔታው በአንቀጽ 17(3) ከተዘረዘረው በተጨማሪ፡-

ሀ. ሟች የመንግስት ሠራተኛ ጁም ቷረተኛ በሕይወት ቋለ ለኤጀንሲው መሥሪያ ቤት ያቀረበውና ተመዝግቦ የተያዘ የጋብቻ ማስረጽ ቋለ ከሆነ በፍ/ቤት የተሰጠ የሚስትነት (ባልነት) ማረፋቱ ማስረጃ መቅረብ ይኖርበታል።

ለ. ጋብቻን በሚመለከት የቀረበው ማስረጃ አጠራጣሪ ሆኖ ሲገኝ ወይም ሌላ ጋብቻ ስለመፈጸሙ ወይም ፍቺ ስለመኖሩ አጠራጣሪ ሁኔታ ሲኖር ተጨማሪ ማስረጽ እንዲቀርብ ማድረግ ይቻላል።

ሐ. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሀ) እና (ለ) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ በጡረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁ/5/1967 አንቀጽ 34 መሰረት

ከሶስት ዓመት ያላነሰ ጽኑ እስራት ቅጣት ተወስኖበት የጡረታ አበል የማግኘት መብቱን ያጣ የመንግስት ሠራተኛ ወይም የጡረታ አበሉ የተቋረጠበት ባለመብት በሞት የተለየ ከሆነ የጡረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁ/907/2007 ጸድቆ በስራ ላይ ከዋለበት ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ የተተኪው ጡረታ አበል ይከፈላል።

መ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሐ) የተገለጸውን የጡረታ አበል ለመወሰን አስቀድሞ ተተኪ ሚስት ወይም ባል ጋብቻ መፈጸም አለመፈጸማቸውን እንዲሁም ተተኪ ልጆች በህይወት ስለመኖራቸው የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ ይኖርባቸዋል። ሆኖም የማሻሻያ አዋጁ ከመጽናቱ በፊት ዕድሜያቸው 18 ዓመት (አካል ጉዳተኛ 21 ዓመት) ለሞላቸው ተተኪ ልጆች የሚወሰን አበል አይኖርም።

2. ባለፀ ቷረታ አበል ጥያቄ

ባለፀ ቷረታ አበል ሲጠየቅ አንደሁኔታ በባህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) አና 17(3) ከተገለጹት

በተፈ ማሪ፣

ሀ. ሚቹ የመንግሥት ሠራተኛ ጁም ቷረተኛ በሕይወት አጸለ ለኤጀንሲው መሥሪያ ቤት የልጅ የልደት ምስክር ወረቀት አቅርቦ ያላስመዘገበ ከሆነ በፍርድ ቤት ተሰቷ የልጅነት ማረጋቹ ማስረጽ፣

ለ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ሀ) መሠረት አስቀትሞ ለኤጀንሲው ቀርቦ በተመቁጠ ማስረጽ መሰረት ቷረታ አበል ለሚወሰንላቸው ልጆች በሕይወት ስለመኖራቸው ከሚኖሩበት ረቱ ጁም ቀበሌ አስተዳደር ጽ/ቤት በምስክሮች የተረጋገጠ ማስረጽ፣

ሐ. አርት ቤት ማስረጃ ሳይቀርብ በኤጀንሲ ምቁጠ መሠረት ቷረታ አበል ለሚወሰንላቸው ልጆች አበል የሚከፈለው ዋናው ባለመብት በሕይወት አጸለ ባስመቁጠ ባለፀ አናት ወይም

አባት አማካይነት ይሆናል። ሆኖም በፍርድ ቤት ማስረጃ መሠረት አበል የሚወሰን ከሆነ በፍርድ ቤት በተሾመ ማመልከት ማስረጃ ላይ በተቀረበው ማመልከት ማስረጃ ፤

መ. የጉዳዮች ልጅ ሲሆን የጉዳዮች ውሉ ጉዳዮች አድራጊው በህይወት የእጸለ ለፍርድ ቤት ቀርቦ የፀደቀበት ማስረጃ፤

መቅረብ ይኖርበታል።

3. ማመልከት ተረት አበል ጥያቄ

ማመልከት ተረት አበል ሲጠየቅ የእንደሁኔታው በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) እና 17(3) ከተገለጹት በተጨማሪ፡-

1. በፍርድ ቤት በተሰጠው ማረጋገጫ፤
2. የጉዳዮች ወላፅ ሲሆን የጉዳዮች ውሉ የጉዳዮች ልጅ በህይወት የእጸለ ለፍርድ ቤት ቀርቦ የፀደቀበት ማስረጃ፤
3. በሚችል ልጃቸው መላው በመላው ወይም በአብዛኛው በሚረዳው ትፋስ/ክርካሪ/ጽሑፍ/ የነበረ ለመሆኑ እና ወላጅ/እናት ወይም አባት ልጃቸው በሞተበት/ቸበት/ ጊዜ ስለነበራቸው የመተዳደሪያ ቁጥጥር፤ ከሚመለከተው የመንግስት አካል ማስረጃ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

4. ባለመብቱ መሞቱን ለማረጋገጥ ስለሚቀርብ ማስረጃ

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 19(1)(ሀ) እና (19)(2)(ሀ) መሠረት አስቀድሞ በተመዘገበ መረጃ መሠረት የጡረታ አበል ሲወሰን የመንግሥት ሠራተኛው ስለመሞቱ ከአሠሪው የመንግስት መሥሪያ ቤት፤ ባለመብቱ በጡረታ ከተገለለ በኋላ የሞተ ከሆነ ስለመሞቱ ከቀበሌ አስተዳደር ወይም ከሕክምና ተቋም ወይም የሞት ማስረጃ ለመስጠት ሥልጣን ባለው አካል የተሰጠ ማረጋገጫ መቅረብ ይኖርበታል።

20. የተተኪዎች የአንድ ጊዜ ክፍያ ዓጽፎ

1. ከ10 ዓመት ያነሰ አገልግሎት ለፈጸመና የሥራ ውሉ ሳይቋረጥ ለሞተ የመንግስት ሠራተኛ የሚሰጥበት/ባል/ የእና የልጆች ዳረጎት ሲጠየቅ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1)፣19(1) እና 19(2) የተገለጹት ማስረጃዎች መቅረብ አለባቸው።

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ ሟች የጡረታ ባለሙብት በህይወት እያለ ያልተቀበለው ውዝፍ የጡረታ አበል በጡረታ አዋጅ አንቀጽ 41/1/ እና 42/1/ መሰረት እየታሰበ ለተተኪዎች ይከፈላል። ሆኖም ሟች ተተኪ ሚስትና ልጆች ከሌሉት በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ አንቀጽ 43 መሰረት ለወላጆች እንዲከፈል ይደረጋል።
3. ሟች ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ የሟች ልጅ ዕድሜው ከ18 ዓመት በላይ ወይም አካል ጉዳተኛ ወይም አዕምሮ ህመምተኛ ዕድሜው ከ21 ዓመት በላይ ከሆነ ምንም ዓይነት የጡረታ አበል ሊከፈለው አይችልም።
4. የተተኪዎች የአንድ ጊዜ የዳረጎት ክፍያ የሚፈጸመው ለሚስት/ ለባል/ □ እና ወይም ከ18 ዓመት ክትሜ በታች፣ የአካል ተፋፋኝ □ ጁም የአዕምሮ ህመምተኛ ከሆኑ ከ21 ዓመት በታች ለሆኑ ልጆች ብቻ ነው።□

ክ ፍ ል አ ም ስ ት

የልደት ዘመን አያያዝ

21. ለታሪክ ተፅዕኖ ስለሚጸግ የልደት ዘመን

1. ለታሪክ ተፅዕኖ የሚያዘው የልደት ዘመን የመንግሥት ሠራተኛ□ በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ ወቅት በተሸፈነ ወይም አገልግሎቱ እንዲያዝ በተደረገ መሥሪያ ቤት ሲቀጠር ለመጀመሪያ ጊዜ /በቅድሚያ/ የመዘገበው የልደት ቀን፣ ወርና፣ ዓ.ም ወይም ዕድሜ ነው።
2. ለታሪክ ተፅዕኖ □ ሚጸ□□ ክትሜ በቅትሚጸ በተሞላ □ ሥራ መታቋጸ ወይም የሕይወት □ ታሪ□ መፅለ□ ቅ□ □ ጁም ከ1968 ዓ/ም በፊት □ ተሞላ □ ተጸዴ መስ□ ቅ□ □ ጁም □ ም□ ዝ ቅ□ ላጁ □ ተመ□ ዝ የልደት ዘመን ነው።
3. ከ□ ህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (2) □ ተቀላ□□ በማይኖርበት ጊዜ በመሥሪያ ቤቱ በመረጃነት የተያዘና የልደት ዘመን የተገለጸበት ከተዘጋጀበት ዘመን አኳያ ቅድሚያ ያለው ማስረጃ ተይዞ ይሠራል።

22. የልደት ቀን፣ ወርና ዓ.ም ስለመዘገበ ሠራተኛ

አንድ የመንግሥት ሠራተኛ የተወለደበት ቀን፣ ወርና ፣ዓ.ም ተመዝግቦ ከተገኘ ይኸው የልደት ዘመን ተይዞ ይሰራል።

23. የልደት ዘመን ብቻ ስለመዘገበ ሠራተኛ

አንድ የመንግሥት ሠራተኛ፡-

1. ቀንና ወር ሳይጠቅስ የልደት ዘመን ብቻ መዝግቦ ከተገኘ በመሥሪያ ቤቱ በተያዘና በተከታታይ ከተመዘገቡት ዘመኑ የተለየ ቢሆንም ቅድሚያ ባለው የልደት ዘመን በተገለፀበት ማስረጃ ላይ የተመዘገበ ቀንና ወር ይያዛል። ወርና ቀን ያልተጠቀሰ ከሆነ በተመዘገበው ልደት ዘመን ላይ በጡረታ ለአዋጅ የተወሰነውን የመጠሪያ ክትሜ በመጠቀም በሚቸኘው ዘመን መሬ ረሻ ለእንደሁኔታው እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር ከሆነ ነሐሴ 30 ቀን ወይም ለኢ.ኤ.አ. ከሆነ ታህሳስ 30 ቀን ዕድሜው ለመጠሪያ እንደጠራ ተቆጥሮ ከሚቀጥለው ዓመት መጀመሪያ ወር አንስቶ በጡረታ ይጽፋል።
2. ወር በገባ በመጀመሪያው ቀን መወለዱ ከተመዘገበ ዕድሜው ለጡረታ የሚደርሰው ከተወለደበት ቀን በፊት ባለው ወር መጨረሻ ቀን ነው።
3. ወር በገባ ከ2 ለእስከ 30 ካሉት ቀናት መወለዱን ወይም ወርና ዓ.ም ብቻ የመዘገበ ከሆነ በጡረታ የሚገለለው ከተወለደበት ወር ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ ይሆናል።

24. ዕድሜ ብቻ ስለመዘገበ የመንግሥት ሠራተኛ

የመንግስት ሠራተኛው በቅድሚያ በተሞላው ቅጽ ላይ ዕድሜውን ብቻ የመዘገበ ከሆነ ቅጹ ከተሞላበት ቀን፣ወርና ዓ.ም ላይ ዕድሜው ተቀንሶ ልደት ዘመኑ ይያዛል። በቅጹ ላይ ቀንና ወር ካልተገለጸ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 23(1) መሠረት ይፈጸማል።

25. የተለያየ የልደት ዘመንና ዕድሜ ስለመዘገበ ሠራተኛ

1. አንድ የመንግሥት ሠራተኛ ቅድሚያ ባለው ዕድሜና የልደት ዘመን እንዲመዘገብ በሚጋብዘው ቅጽ ላይ የተለያየ የልደት ዘመንና ዕድሜ የመዘገበ ከሆነ በተከታታይ ከተሞላው ቅጽ ላይ በአንዱ ዓመተ ምህረቱን ወይም

ዕድሜውን በመድገም ከመዘብ ጁጨ በቅትሚያ ባተመበት በመተምህረት ወይም ዕድሜ ይያዛል፡፡

2. በተከታታይ በተመዘገቡት የልደት ዘመን መረጃዎች ላይ በቅድሚያ ተመዝግቦ የነበረው ዕድሜ ወይም ዓ.ም ያልተደገመ ከሆነ በቅድሚያ በተመዘገበው ዘመን ላይ ወርና ቀን ተገልጾ ሲገኝ ይኸው ዘመን ይያዛል፤ በዘመኑ ላይ ቀንና ወር ያልተጠቀሰ ከሆነ ዕድሜው በባህ መመሪያ አንቀጽ 21 መሠረት እንዲያዝ ይደረጋል፡፡

26. በመጀመሪያ ሲቀጠር የልደት ዘመኑን ስላልመዘገበ ሠራተኛ

አንድ የመንግስት ሠራተኛ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲቀጠር በሞላው ቅጽ ላይ የልደት ዘመኑ ያልተመዘገበ ከሆነ ወይም ቅጹ ያልሞላ ከሆነ በተከታታይ ከተሞሉት ቅጾች መካከል ቅድሚያ ባለው ቅጽ ላይ የተመዘገበው የልደት ዘመን ይያዛል፡፡ ሠራተኛው ቅጹ ያልሞላ ከሆነ በአሠሪው መሥሪያ ቤት በተያዘ የልደት ዘመን የተገለጸበት ቅድሚያ ባለው ማስረጃ ወይም ይህ በማይኖርበት ጊዜ የጡረታ አበል መጠየቂያ ቅጽ ላይ የተገለጸ የልደት ዘመን ተይዞ ይሰራል፡፡

27. የልጆች ልደት ዘመን አያያዝ

1. ለልጆች የሚያዘው የልደት ዘመን የጡረታ ባለመብቱ በሕይወት እጸለ በኢጀንሲው መሥሪያ ቤት ያስመዘገበው የልደት ዘመን ነው፡፡
2. መንግስት ሠራተኛው በህይወት የሄያለ የልጅ ዕድሜ ያላስመዘገበ ከሆነ በአሰሪው የመንግስት መስሪያ ቤት በተያዘ ልደት ዘመን የተገለጸበት ቅድሚያ ባለው ማስረጽ ላይ ባተመበት ልደት ዘመን በጁም ልፃ ባተለበት ሠራተኛው ከሞተ በኋላ ከሆነ በፍ/ቤት ውሳኔ የተገለጸው የልጅ ልደት ዘመን ይያዛል፡፡ ይህ ከሌለ ቅድሚያ ባለው ሌላ ማስረጽ ላይ የተመዘገበ የልደት ዘመን ይያዛል፡፡
3. በማስረጽ ላይ ባለፀ የሰድሜ ብቻ ከተጠቀሰ መረጃው ከተዘጋጀበት ወይም ፍ/ቤት ካመለከቱበት ወርና ዓ.ም ላይ በማቀናነስ ይጻፋል፡፡ በማስረጽ ላይ ባር ካልተቀለበ በአበል መጠየቂያ ቅጽ ላይ የተመዘገበው ወር ይጻፋል፡፡

28. ስለልደት ዘመን የሚቀርቡ ልዩ ልዩ ማስረጃዎች

1. አንድ የመንግሥት ሠራተኛ በሞላው ቅጽ ላይ፡-

ሀ/ በመሥሪያ ቤቱ በመረጃነት ተይዞ የሚሰራበት ከሆነ የኃላኝ ንርማ ባይኖረውም፤

ለ/ ህጋዊነቱን ፊርማ በማይጋብዝና በጊዜው የሚሰራበት ሆኖ የሚመለከተው ህጋዊ የፈረመበት ከሆነ፤

ሐ/ ህጋዊነቱንም ሆነ የመሥሪያ ቤቱን ህጋዊ ንግድ ማጥፋቱ በብቃት ማስረጃነቱ ህጋዊነቱ የሚሠራበትና ቅድሚያ ያለው ሆኖ ከተገኘ፤

ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

2. የመንግሥት ሠራተኛው በአንድ ቀን በተሞሉ ቅጾች ማለት፡-

ሀ. በሥራ መታገዝ፤

ለ. በሕይወት ህጋዊ ርዕስ፤

ሐ. በቅጽ ታም 1 (በምዝገባ ቅጽ)፤

መ. ከ1968 ዓ.ም በፊት በተሞላ ህጋዊ ርዕስ፤

ላይ የተለያየ የልደት ዘመን መዝግቦ ከተገኘ ከ " ሀ " በኋላ " መ "

ከተገለጹት በአንድም ተከተላቸው ቅድሚያ እየተሰጠ የልደት ርዕስ ጽጽብ፡፡

3. አንድ የመንግሥት ሠራተኛ በሥራ ላይ በአለ በሞላቅ ቅትሚያ ባለቅ ቅጽ ርዕስ አስቀድሞ በአሠራር መሥሪያ ቤት በተያዘ የልደት ማስረጃ መሠረት በቅጽ ታም 1 በአንድም የልደት ዘመን መዝግቦ ከተገኘ ከ " ሀ " በኋላ " መ " ከተገለጹት በአንድም ተከተላቸው ቅድሚያ እየተሰጠ የልደት ርዕስ ጽጽብ፡፡

የአገልግሎት ዘመን አያያዝ

የአገልግሎት ዘመን አያያዝ

29. በታሪክ ተግባር ስለሚያዝ አገልግሎት ዘመን

1. ለአንድ የመንግሥት ሠራተኛ በታሪክ አበል ለመወሰን የሚያዘው በታሪክ መሸቹ እየተከፈለበት በመንግሥት መሥሪያ ቤት በቋሚነት ወይም በከፍተኛነት (በጊዜያዊነት) ወይም በተወሰነ ጊዜ ወይም በተወሰነ ሥራ የተፈጸመ የአገልግሎት ዘመን ነው፡፡

2. የአንድ መንግሥት ሠራተኛ የአገልግሎት ዘመን መቆጠር የሚጀምረው በመንግሥት ሠራተኛነት ከተቀጠረበት ወይም ከተመደበበት ወይም ከተሾመበት ቀን አንስቶ በሙሉ ዓመት፤ በወራትና በቀናት ህጋዊ ይሆናል፡፡

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው ቢኖርም የሚከተሉት አገልግሎቶች ለጡረታ ተፅዕኖ ጁንታ::

ሀ. የመንግሥት ሠራተኛ. በመ.ጋ.ጋ. በአጠቃላይው ሙሉ ጊዜውን በማናቸውም የመንግሥት አካል ወይም በሠራተኛ ማህበር በተመራጭነት አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ለ. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ (2) መሰረት መዋጮ የተከፈለበት አገልግሎት፤

ሐ. በመንግሥት ትዕዛዝ መንግሥት /ከ50%/ በታች በከታል ትርጉም በያዘባቸው ድርጅቶች አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

መ. የመንግሥት መሥሪያ ቤት በሆነ ወይም ከሌላ የመንግሥት መሥሪያ ቤት ጋር ከተሻሻደ የመንግሥት ፕሮጀክት ጋር አብሮ በመዛወር የመንግሥት ሠራተኛ ለሆነ በጊዜያዊነት በፕሮጀክቱ አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ሠ. ከጡረታ መውጫ ዕድሜ በኋላ በሕግ ሥልጣን በተሰጠው የመንግሥት አካል ተራዝሞለት አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ረ. በከታል መውጫ ዕድሜ በመድረሱ አበል ከተወሰነለት በኋላ በመንግሥት ውሳኔ ወደ ሥራ ተመልሶ አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ሰ. የደመወዝ ክፍያ ሣይቋረጥ በማናቸውም ምክንያት አገልግሎቱ ተቋርጦ የቆየበት ጊዜ፤

ሸ. በመንግሥት ውሳኔ በዓለም አቀፍ ድርጅት በማገልገል ያሳለፈው ጊዜ፤

ቀ. ከጡረታ መውጫ እድሜ በኋላ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባልነት በመመረጥ አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

በ. በፌዴራል መንግሥት ወይም በክልል መንግሥት ተሹሞ ከጡረታ መውጫ ዕድሜ በላይ አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ተ. የተጠራቀመ ፕሮቪደንት ፈንድ ያለው የግል ድርጅት ሠራተኛ ወደ መንግስት መሥሪያ ቤት ከተዛወረና በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 714/2003 አንቀጽ 10 መሠረት ያለውንና ከጡረታ መዋጮ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ የተጠራቀመ ፕሮቪደንት ፈንድ ለመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ ገቢ ካደረገ በግል ድርጅት አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ቸ. የመንግሥት ሠራተኛው በግል ድርጅቶች ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 715/2003 በተሸፈነ የግል ድርጅት አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤

ታ. የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ዳረጎት ተከፍሎት ከመንግስት ስራ የተሰናበተ የመንግስት ሰራተኛ ወይም የግል ድርጅት ሰራተኛ እንደገና በመንግስት ስራ ከተቀጠረ ወይም ከተመደበ የወሰደውን ዳረጎት መልሶ ገቢ ያደረገበት አገልግሎት ፤

ኔ. የጡረታ ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 907/2007 ከመጽናቱ በፊት የጡረታ መዋጮ ተመላሽ ተደርጎለት የነበረ ሰው እንደገና በመንግስት ሠራተኝነት ከተቀጠረ ወይም ከተመደበ የወሰደውን የጡረታ መዋጮ ተመላሽ ከባንክ የማስቀመጫ ወለድ ጭምር መልሶ ገቢ ያደረገበት አገልግሎት፤

ለጡረታ ተግባር ይያዘል።

30. ከመቀጠሪያ ዕድሜ በፊት ስለተፈፀመ አገልግሎት

አንድ የመንግሥት ሠራተኛ በሕግ ከተወሰነው የመቀጠሪያ ዕድሜ በፊት ተቀጥሮ አገልግሎት የፈፀመ ከሆነ ዕድሜው 14 □መት ከሞላ ጊዜ ጀምሮ የፈፀመው አገልግሎት ይታሰባል፡፡

□ አ ል ሰ ባ ት

ለቲረታ አበል አወሳሰን ስለሚያዝ ደመወዝ

31. ለቲረታ አበል ስሌት ስለሚያዝ ደመወዝ

1. ለአገልግሎት ቷረታ አበል ስሌት የሚያዘው የመንግሥት ሠራተኛው መሬ ረሻ ባገለገለባቸው ሦስት ዓመታት ውስጥ የተከፈለው አማካይ ደመወዝ ነው። በመሬ ረሻ በተፈጸመ አገልግሎት መሰረት የተከፈለው ደመጋጋሚ ሦስት ተከታታኛ መታት(36 ወራት) የማጁሞላ ሆኖ ሲገኝ ቀሪውን ወደ ኋላ በመሄት ቀደም ሲል አገልግሎት በሰጠባቸው ጊዜ ከተከፈለው በር በመር በአንዲሟላ ይደረጋል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው ቢኖርም መዋቅራዊ አደረጃጀትና የተጠና የደመወዝ ስኬል በሌለበት የግል ድርጅት በተቀጠረ በ3 ዓመት ወይም ከዚያ ባነሰ ጊዜ ውስጥ በጡረታ የሚገለል ሰራተኛ በጡረታ ከሚገለልበት ወር 3 ዓመት አስቀድሞ ባለው ወር ይከፈለው ከነበረው መደበኛ የወር ደመወዝ በ25% የሚበልጥ ዓመታዊ አማካይ የደመወዝ ጭማሪ ያገኘ እንደሆነ በየዓመቱ እስከ 25% ያለው የደመወዝ ጭማሪ ብቻ በደመወዙ ላይ ተዳምሮ የ3 ዓመት አማካይ የወር ደመወዙ ተይዞ እንዲታሰብ ይደረጋል።
3. አንድ የመንግሥት ሠራተኛ በጤና ጉድለት ምክንያት ለሥራ ብቁ አለመሆኑ ከተወሰነ በኋላ በሥራ ላይ ቆይቶ የጡረታ አበል ከተጠየቀለት የጡረታታ አበሉ የሚሰላ ለሥራ ብቁ አለመሆኑ ከተረጋገጠበት ወደ ኋላ የተከፈለውን የ36 ወራት አማካይ ደመወዝ በመያዝ ነው።
4. በህመም ምክንያት በሰራ ላይ ለማይገኝ የመንግስት ሰራተኛ የደመወዝ አከፋፈል በፌደራል መንግስት ሠራተኞች አዋጅ ቁ/515/1999 አንቀጽ 42/3/ የተጠቀሰው ድንጋጌ ቢኖርም ከሥራ ጋር ባልተያያዘ በጤና ጉድለት ምክንያት ከሥራ ለሚሠናበት የመንግሥት ሠራተኛ ስላሳ ስትስት (36)ር አማካኝ ደመወዝ የሚያዘው ሲከፈለው በነበረው ሙሉ የወር ደመወዝ መሠረት ነው።
5. በሥራ ላይ ለደረሰ ጉዳት አበል ስሌት የሚያዘው ጉዳት ከደረሰበት ወር በፊት የተከፈለ ደመወዝ ነው። ሆኖም ሠራተኛው በአገልግሎቱ የሚያገኘው አበል የተሻለ ሆኖ ሲገኝ አማካይ ደመወዝ በአገልግሎት አበል አወሳሰን መሠረት ጁጸል።
6. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት ለመንግሥት ሠራተኛው ለመጀመሪያ 10 ዓመት ለፈጸመው አገልግሎት የ36 ወር አማካይ ደመወዙ 30% (ሰላሣ በመቶ) ይታሰባል።

7. በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁ. 714/2003 መሠረት ከ10 ዓመት በላይ ለተፈጸመ አገልግሎት፣

7.1. ለሲቪል አገልግሎት ለእያንዳንዱ ዓመት አገልግሎት በአማካይ ደመወዙ፣

ሀ. ከሐምሌ 1 ቀን 2003 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2004 ዓ/ም ድረስ 1.15%፣

ለ. ከሐምሌ 1 ቀን 2004 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2005 ዓ/ም ድረስ 1.19%፣

ሐ. ከሐምሌ 1 ቀን 2005 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2006 ዓ/ም ድረስ 1.22%

መ. ከሐምሌ 1 ቀን 2006 ዓ/ም ጀምሮ 1.25%፣

ሠ. አንድ ሙሉ የምርጫ ዘመን ላገለገለ ከፍተኛ የመንግሥት ኃላፊ ወይም የምክር ቤት አባል መጨረሻ ይከፈለው የነበረው የሰላሳ ስድስት (36) ወር አማካኝ ደመወዝ 15% ሲሆን ከአንድ ሙሉ የምርጫ ዘመን በላይ ላገለገበት ለእያንዳንዱ ዓመት 1.125%፣ እየተጨመረ ይታሰባል።

7.2. ለመከላከያ ሠራዊትና ለፖሊስ አገልግሎት ለእያንዳንዱ ዓመት በአማካይ ደመወዙ፡-

ሀ. ከሐምሌ 1 ቀን 2003 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2004 ዓ/ም ድረስ 1.53%፣

ለ. ከሐምሌ 1 ቀን 2004 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2005 ዓ/ም ድረስ 1.58%፣

ሐ. ከሐምሌ 1 ቀን 2005 ዓ/ም ጀምሮ እስከ ሰኔ 30 ቀን 2006 ዓ/ም ድረስ 1.62%

መ. ከሐምሌ 1 ቀን 2006 ዓ/ም ጀምሮ 1.65%

እየተጨመረ ይታሰባል፣

32. ለዳረጎት ስሌት ስለሚያዝ ደመወዝ

1. የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ዳረጎት አበል ለመወሰን የሚያዘው የመንግስት ሠራተኛ በክትሜ ጃም በጤና ጉድለት ከሥራ ከሚሰናበትበት ወር በፊት የተከፈለውን በባር በመባባስ በመጻፍ ነው።

2. የጉዳት ዳረጎት የሚወሰነው በመንግስት ሠራተኛው ላይ ጉዳት ከደረሰበት በባር በፊት ባለው ወር የተከፈለውን ደመወዝ በመያዝ ነው።

ክፍል ስም 3

ቋረጽ አበል ውሳኔና ክፍጽ አፈጻጸም

33. ስለቋረጽ አበል ውሳኔ

በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሠረት የሚከፈል ማንኛውም ቋረጽ አበል ዓይነትና መጠን የሚወሰነው በኤጀንሲው ነው።

34. ቋረጽ አበል ውሳኔ ስለማሳወቅ

ማንኛውም ዓይነት አበል ከተወሰነ በኋላ፡-

ሀ. የጡረታ አበሉ ዓይነትና መጠን፤

ለ. አበሉ መከፈል የሚጀምርበት ጊዜና ቦታ፤

ለአበል ተቀባዩ መገለጽ ይኖርበታል።

35. ቋረጽ አበል ክፍያ

1. ቋረጽ አበል ለባለመብቱ በ□□ሩ ይከፈላል። ሆኖም በጡረታ ባለመብቱ ፍላጎት ላይ ተመስርቶ በ□□ ባጁም በ□□ □ሩ ሊከፈለው ይችላል።

2. የዳረጎት አበል ለአንድ ጊዜ ብቻ ለባለመብቱ ይከፈላል።

36. ቋረጽ አበል ስለሚታገድበት/ ስለሚቋረጥበት/ሁኔታ

ቋረጽ አበል ክፍያ የሚታቹ □□ ባጁም የሚቋረጡ

1. ባለመብቱ ከሞተበት፤

2. ዋናው ባለመብት ዜግነቱን ከቀየረ ዜግነቱን ከቀየረበት ጊዜ ጀምሮ

3. ባለ ቋረጽ አበል በመቀበል ላይ ያለች ሚስት ዕድሜዋ ከ45 ዓመት በታች ከሆነ ባጁም የሚስት ቋረጽ አበል በመቀበል ላይ ጸለ ባል ዕድሜው ከ50 ዓመት በታች ከሆነ ጋብቻ ከፈጸመችበት (ከፈጸመበት) ጊዜ፤

4. ባለ 18 ክትሜ (አካል ጉዳተኛ ወይም አእምሮ ህመምተኛ ከሆነ 21 ዓመት) ከሞላበት ቁ፤

5. በተከታታይ አበል ሳይወስድ ሦስት(3) ወር ከሞላበት ቁ፤ ባጁም በባለመብቱ ዓጻፍ በ□□ □ሩ የኢንዱስትሪ የተወሰነለት ባለመብት ይኸው ጊዜ ከተጠናቀቀበት ከሚቀጥለው ወር፤

6. አበሉ የተወሰነው ያለአግባብ መሆኑ ከታወቀበት ቺቢ
ቀዓሎ ካለቢ ቢር ነ።

አንስቶ ይታቱል / ጁቋረቢል/።

7. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ አካል ቶተኞች መሆኗን ወይም መሆኑን ለአውቅና ካለው የህክምና ተቋም ማስረጃ ለምታቀርብ ወይም ለሚያቀርብ ሚስት ወይም ባል ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

8. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) አፈጻጸም የልደት ዘመን ለማረጋገጥ በመንግስት ሠራተኛቢ ቢጁም በታረታቢ ባለመብቱ ወይም በተተኪው በተለያየ ጊዜያት በምዝገባ ነበጡረታ አበል መጠየቂያ ቢና ልዩ ልዩ ቅጾች ቢተመቢዘን የልደት ዘመን ወይም ባለመብቱ በትምህርት ላይ በነበረ ጊዜ የተመዘገበ ልደት ነከጋብቻ በፊት የተሰጠ የልደት ነየቀበሌ ቢጁም ቢርት ቤት እና የመሳሰሉትን ማስረጃዎች ማገናዘብና ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

9. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተገለጸው ቢኖርም አዋጅ ቁጥር 270/1994 ከወጣ በኋላ ዜግነቱን ቀይሮ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 2(1) መሠረት ከሚመለከታቸው አካላት የፀና የኢትዮጵያ ተወላጅነት መታወቂያ ካርድ ያቀረበ የጡረታ መብቱን ሊያገኝ ይችላል።

37. የዕዳ አከፋፈል

1. ለማንኛውም ባለመብት የጡረታ አበል ያለአግባብ የተከፈለው ከሆነ በአዋግ አንቀጽ 55(3) መሠረት ቢመመለስ ፅጿታታ ይኖርበታል። ባለመብቱ ቢታረታታ አበል በመቀበል ላይ የሚገኝ ከሆነ ዕዳው ከሚከፈለው አበል ላጁ 1/3/ሲሦቢ/ ቢያተቀነስ ለጡረታታ ፈንዱ ገቢ ይደረጋል።

2. ለባለመብቱ መከፈል ያለበት የአንድ ጊዜ ክፍያ(ቢቢአ) የአበል ክፍያ ካለ ለክቱ ቢንዲተካ ተደርጎ ቀሪው ይከፈለዋል። ሆኖም የአንድ ጊዜ ክፍያው ዕዳውን የማይሸፍን ከሆነ በየወሩ ከሚከፈለው አበል ላይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በየወሩ ቢያተቀነስ ገቢ ጁቢፋል።

3. ባለመብቱ በህጁወት እያለ በፍርድ ቤት ክርክር ከጡረታ አበሉ ላይ ለሚሰት(ለባል) ወይም ለልጅ ቀለብ እየተቀነሰ እንዲከፈል ውሳኔ ከተሰጠ

በፍርድ ቤቱ ውሳኔ መሰረት ተግባራዊ ሊደረግ የሚችለው ባለመብቱ የጡረታ አበሉን በየወሩ እየቀረበ ሲቀበል ብቻ ነው።

ክ ፍ ል ዘ ጠ ኝ
በወኪል አማካይነት የጡረታ አበል ስለመክፈል

38. ፍርድ ቤቱ አበል በውክልና ስለሚከፈልበት ሁኔታ

አንድ የጡረታ ባለመብት፡-

1. በእርጅና፤
2. በሕመም፤
3. ውጪ አገር በመሄድ፤
4. በትምህርት፤
5. በእስራት፤
6. ሥራ ተቀጥሮ ወይም የራሱን ሥራ በማቋቋሙ ከክፍያ ጣቢያ ርቆ በመሄድ፤
7. በሌላ ከአቅም በላይ በሆነ፤

ምክንያት የጡረታ አበሉን ተከታትሎ ለማስወሰን ወይም ቀርቦ ለመቀበል በማይችልበት ሁኔታ ላይ ከሆነ ጉዳዩን በወኪል አማካይነት ለማስፈጸም ወይም አበሉን በወኪል አማካይነት ለመቀበል ይችላል።

39. የውክልና አፈጻጸም

ውክልና የሚፈፀመው በኤጀንሲው (በዋና መ/ቤት፣ በሪጅን ጽ/ቤቶች፣ በቅ/ጽ/ቤቶች፣ በመስክ ጽ/ቤቶች ☐ጁም ☐እንደሁኔታው በክፍያ ጣቢያዎች) ይሆናል፤ ሆኖም፡- ☐

1. ባለመብቱ ውክልና ለመስጠት ሥልጣን በተሰጠው አካል አማካይነት ውክልና ሰጥቶ ውጪ አገር ከሄደ በኋላ የውክልና ማስረጃው ሲቀርብ፤
2. ባለመብቱ ውክልና ሳይሰጥ ውጪ አገር ከሄደ በኋላ በሚኖርበት አገር የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት ውክልና ሰጥቶ ማስረጃውን ሲያቀርብ፤
3. ባለመብቱ በማረሚያ ቤት የሚገኝ ከሆነ ውክልናው በማረሚያ ቤቱ ☐ላላኝ ተረፋፅፌ ማስረጃ ☐ ሲቀርብ፤

4. ባለመብቱ በህክምና ተቋም ተኝቶ ህክምና እየተከታተለ ስለመሆኑ ከህክምና ተቋሙ የተረጋገጠ ማስረጃ ሲቀርብ፤

5. ከኤጀንሲው ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤቶች ርቀው በሚቶኙ ወረዳዎች ነዋሪ ለሆኑና በጤና ጉድለት ርጅም በእርጅና ምክንያት አበላቸውን በየወሩ ቀርቦ ለመቀበል ላልቻሉ ባለመብቶች በሚኖሩበት አካባቢ ውክልና ለመስጠት ሥልጣን ባለው አካል የተፈፀመ የውክልና ማስረጃ ሲቀርብ፡፡

ተቀባይነት ይኖረዋል፡፡

40. ውክልና ለመፈጸም ስለሚቀርብ ማስረጃ

1. ባለመብቱ የውክልና ጥያቄ ያቀረበው፡-

ሀ. በጤና ጉድለት ምክንያት ከሆነ የጤና ጉድለቱን የሚገልጽ የሕክምና ማስረጃ፤

ለ. በሥራ ምክንያት ከመኖሪያ አካባቢው ርቆ በመሄዱ ምክንያት ከሆነ ሥራ ስለመቀረብ ከቀጣሪው ወይም በግል ሥራ ተሠማርቶ ከሆነ ከቀበሌ የተሰጠ ማስረጃ፤

ሐ. በትምህርት ምክንያት ከሆነ ከሚማርበት የትምህርት ተቋም የተሰጠ ማስረጃ፤

መ. ወደ ውጪ አገር በመሄድ ምክንያት ከሆነ የባለመብቱ ፓስፖርትና መፅቢያ ቪዛ ፎቶ ኮፒ፤

ሠ. በመታሰሩ ምክንያት ከሆነ ከማረሚያ ቤቱ የተሰጠ ማስረጃ ፡፡

ፈ. የኢትዮጵያን ዜግነት በቀየረበት ሁኔታ ከሆነ የኢትዮጵያ ተወላጅ የውጪ አገር ዜጋ ስለመሆኑ ማስረጃ ሲቀርብ ውክልና ይሰጣል፡፡

2. ባለመብቱ ውክልና ሳይሰጥ ወደ ውጪ አገር የሄደ ከሆነ በአለበት አገር የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሲላ ጽ/ቤት አማካይነት ውክልናው በተቀበለበት ማስረጃ ከፓስፖርት ፎቶ ኮፒ ጋር ማቅረብ ያስፈልጋል፤

3. በእርጅና ወይም ማስረጃ ሊቀርብበት በማይቻልበት የጤና ጉድለት ርጅም በሌላ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት አበሉን ቀርቦ ለመቀበል ለማይችል ባለመብት በሚመለከተው የሪጅን ወይም የቅ/ጽ/ቤት በላኝ እንደሁኔታው በአቅራቢ ውክልና ይፈጸማል፡፡

41. የባለመብቱን በሕይወት መኖር ስለማረጋገጥ

1. በእርጅና፣ በጤና ጉድለት፣ በእና በሌላ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት በኃላፊዎች ውሳኔ በወኪል አማካይነት አበል፣ በእንዲከፈለው የተደረገ ባለመብት በሕይወት ስለመኖሩ በየሦስት ወሩ በአካል ከቀረበ ወይም ከሚኖርበት አካባቢ ቀበሌ አስተዳደር ጽ/ቤት ማስረጃ ሲያቀርብ ውክልናው ይራዘምላታል። ከኤጀንሲው ጽ/ቤት ርቀው በሚገኙ ቦታዎች የሚኖሩ ባለመብቶች ማስረጃውን ለከፋይ ተቋማት እያቀረቡ በተቋማቱ በኩል ወደ ኤጀንሲው መተላለፍ ይኖርበታል። ሆኖም በዓመት አንድ ጊዜ ባለመብቱ በአካል ቀርቦ መታየት አለበት።

2. ውጪ አገር የሚኖር ባለመብት በየዓመቱ ከሚኖርበት አገር የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንስላ ጽ/ቤት ወይም በሚኖርበት አገር ሕግና ደንብ መሰረት ውክልናውን አድሶ ማስረጃ ሲልክ ውክልናው ይራዘማል። ሆኖም በየጊዜው □ስ□ርቱ □ታደሰበትን ማስረጃ ማቅረብ ይኖርበታል።

3. በትምህርት ምክንያት በወኪል አማካይነት አበል የሚከፈለው ባለመብት በዓመት አንድ ጊዜ በአካል ቀርቦ መታየት አለበት። ባለመብቱ በእስር ምክንያት በወኪል አማካይነት አበል የሚከፈለው ከሆነ በዓመት አንድ ጊዜ ከታሰረበት ማረሚያ ቤት በሕይወት ስለመኖሩ ማስረጃ ሲቀርብ ውክልናው ይራዘማል።

4. □ቱረታ ባለመብቱን በሕይወት መኖር ለማረጋገጥ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (1) □እስከ (3) በተጠቀሱት መሠረት የሚቀርብ ማስረጃ፣

ሀ. ከተጠቀሰው ጊዜ አንድ ወር በፊት ለኤጀንሲው መሥሪያ ቤት ከደረሰ ወይም ወኪይ በአካል ቀርቦ ከታየ የውክልናው ጊዜ ከሚያልቅበት ጊዜ አንስቶ □እንደሁኔታው ለሦስት ወራት ወይም ለአንድ ዓመት፣

ለ. የተጠቀሰው ጊዜ ከአለፈ በኋላ□እንደ ውክልናው ዓይነት በሶስት ወራት ወይም በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ለኤጀንሲው ከደረሰ ወይም በአካል ቀርቦ ከታየ ውዝፉ ተከፍሎ ማስረጃው ከደረሰበት □ጁም □ካጁ ከቀረበበት ጊዜ አንስቶ ክፍያው□እንደሁኔታው ለሦስት ወራት ወይም ለአንድ ዓመት ጊዜ □እንዲቀጥል ይደረጋል።

ክ ፍ ል አ ሥ ር

ስለቲረታ አበል ክፍያ መነሻ ጊዜና ውዝፍ ጡረታ አበል አወሳሰን

42. □ቱረታ□አበል ክፍያ መነሻ ጊዜ አወሳሰን

አንድ የመንግስት ሠራተኛ፡ -

1. □□ ቷረታ ከሚሄድበት ወር ቀጥሎ ባለው የሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ □ቷረታታአበል ጥያቄ ለኤጀንሲው መሥሪያ ቤት ከቀረበ የጡረታ አበሉ □□ ቷረታ ከሚሄድበት ከሚቀጥለው ወር አንስቶ ይከፈለዋል፡፡
2. በ□ህ መመሪያ አንቀጽ 49(2) □ተ-ዘ□□ □እንደተጠበቀ ሆኖ ወደ ጡረታ□ ከሚሄድበት ወር ሦስት ዓመት በኋላ የጡረታታ አበል ጥያቄ ከቀረበ ጡረታ አበሉ ክፍያ መነሻ ጊዜ ጥያቄው ለኤጀንሲው ከቀረበበት ጊዜ ጀምሮ ይሆናል፡፡
3. በቷረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁጥር 907/2007 መሰረት በጽኑ □እስራት ምክንያት □ቷረታታ አበሉ የተፈቀደለት ባለመብት የአበሉ መነሻ ጊዜ አዋፃ ከጸናበት ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ ይሆናል፡፡ ሆኖም የማሻሻያ አዋጁ ከፀናበት ቀን አንስቶ ከሦስት ዓመት በኋላ ጥያቄው ከቀረበ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ድንጋጌ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

43. የተተኪዎች የጡረታ□አበል ክፍያ መነሻ ጊዜ አወሳሰን

1. የሚስት ወይም ባል □ጽም □□ላፀ ቷረታ አበል ጥያቄ ባለመብቱ በሞተ በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ለኤጀንሲው ከቀረበ ባለመብቱ ከሞተበት ከሚቀጥለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ አበል ይከፈላል፡፡
2. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (1) የተገለፀው ቢኖርም አንድ ባለመብት በሞተ በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ባል ወይም ሚስት ወይም ወላጅ መብቱን ለማስከበር ለፍ/ቤት አመልክቶ ከፍ/ቤት ሥነ ሥነ/ሥርዓት ጋር በተያያዘ ምክንያት ጉዳዩ ከዘገየና በፍ/ቤት ውሳኔ በተሰጠ በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ጥያቄው ለኤጀንሲው ከቀረበ አበሉ ባለመብቱ ከሞተበት ከሚቀጥለው ወር አንስቶ ይከፈላል፡፡
3. ሚስት ወይም ባል ወይም ወላጅ መብቱን ለማስከበር ባለመብቱ ከሞተ ሦስት ዓመት በኋላ ለአ/ቤት አመልክቶ በፍ/ቤት ውሳኔ በተሰጠ ሦሥት ዓመት

ጊዜ ውስጥ ጥያቄው ለኤጀንሲው ከቀረበ ለፍ/ቤት ካመለከተበት ወር አንስቶ አበል ይከፈላል፡፡

4. በባህ መመሪያ አንቀጽ 49(2) ቁጥር 1. ቤት ጽሑፍ ሆኖ የሚሰጥ ቁጥር 1. ቤት ጽሑፍ ባለ ሀሳብ አበል ጥያቄ በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ 1 እስከ 3 ከተጠቀሱት ጊዜ ውጪ ከቀረበ ማስረጃው ለኤጀንሲው ከቀረበበት ወር አንስቶ አበል ይከፈላል፡፡

5. ዕድሜያቸው ከ18 ዓመት በታች ለሆኑ ልጆች ቤት ጽሑፍ አበል ጥያቄ ሲቀርብ አበሉ ባለመብቱ ከሞተበት ከሚቀጥለው ወር አንስቶ ይከፈላቸዋል፡፡

6. የመንግሥት ሠራተኞች ጠረጎሙ አዋጅ 714/2003 ከመውጣቱ በፊት ዕድሜያቸው 18 ዓመት የሞላቸው አካል ጉዳተኛ ወይም አዕምሮ ህመምተኛ የሆኑ ልጆች ዕድሜያቸው ከ21 ዓመት በታች ቢሆንም እንደገና አበል የማግኘት መብት የላቸውም፡፡

7. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 43 ከንዑስ አንቀጽ (1) ቁጥር (6) ና አንቀጽ 44 ቁጥር 1. ቤት ጽሑፍ ሆኖ ባለመብቱ በመጥፋቱ ምክንያት ለተተኪ ቤት ጽሑፍ አበል የሚወሰነው ፍ/ቤት የመጥፋት ውሳኔ ከሰጠበት ከሚቀጥለው ወር አንስቶ ነው፡፡

44. ባለመብቱ ምክንያት ዘግይቶ ስለሚቀርብ ማስረጃ

በባህ መመሪያ አንቀጽ 42 ቁጥር 3 ና 43 ከንዑስ አንቀጽ (1) ቁጥር (4) ቁጥር 1. ቤት ጽሑፍ ሆኖ ለመደበኛ ባለመብቶችም ሆነ ለተተኪዎች የጠረጎሙ አበል ጥያቄ ለኤጀንሲው መ/ቤት ቀርቦ ባለመብቱ ማስረጃ ቤት ጽሑፍ ቀርቦ ተገልጾለት ቤት ጽሑፍ በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ባለማቅረቡ ምክንያት አበል ሳይወሰንለት ከቆየ የአበሉ መነሻ ጊዜ ማስረጃው ተሟልቶ ከቀረበበት ወር አንስቶ ይሆናል፡፡

45. ተሻሽሎ ስለሚወሰን ጠረጎሙ አበል ክፍያ ውሳኔ መነሻ ጊዜ

1. ቤት ጽሑፍ አበል ሲወሰን ያልቀረበ የአገልግሎት፣ የደመወዝና ሌላ ማስረጃ ዘግይቶ ሲቀርብ የጠረጎሙ አበሉ እንደ ማስረጃው አቀራረብ ቤት ጽሑፍ ከአንቀጽ 42 ቁጥር (4) በተገለጸው መሰረት ተሻሽሎ ይወሰናል፡፡

2. በጽኑ እስራት ምክንያት አገልግሎቱ ተቀንሶ የጡረታ አበል የተወሰነለት ባለመብት የመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁ/714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 59 ንዑስ አንቀጽ 9 መሰረት ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ አገልግሎቱ ተይዞ አበል ተሻሽሎ ይወሰንለታል።

46. ስለታረቀው ተረፈው አበል አወሳሰንና አከፋፈል

አንድ ታረቀው ባለመብት አበል ተወስኖለት ሁኔታ፡-

1. ሁሉም ሦስት ዓመት ባለ ጊዜ ውስጥ ውዝፍ አበሉ ሁሉን ያሳዩባቸው ከጠየቀ አበሉን መቀበል ካቆመበት ጊዜ ጀምሮ፡
2. ከሦስት ዓመት በላይ አበሉን ሳይቀበል ቆይቶ ውዝፍ አበሉ ሁሉን ያሳዩባቸው ጥያቄ ሲያቀርብ ካመለከተበት ወር አንስቶ ይከፈለዋል።

47. ታረቀው አበል ክፍያ መነሻ ጊዜና የውዝፍ አበል አወሳሰን የሥልጣን ወሰን፡-

እስከ ሦስት ዓመት ያለ ውዝፍ በሥራ ሂደቱ የውሳኔና ክፍያ ሠራተኛ ይወሰናል። ሆኖም በአ/ብሔር ሕፃ ቁ/1793 ንብረት (ሐ) እና (መ) መሰረት ሁሉን ያሳዩ መሬት መናወጥ፣ ማክበል፣ መቅሰፍትና ጦርነት በመሳሰሉ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ከሦስት ዓመት በላይ ውዝፍ ሁሉን ያሳዩ መነሻ ጊዜ ጥያቄ ሲቀርብ እንደሁኔታው በሥራ ሂደቱ ቴክኖሎጂና በሪጅኑ ሁሉም በቅ/ቅ/ቤቱ ተሳራ ይወሰናል።

48. የአገልግሎት ክፍያ

አንድ የጡረታ ባለመብት ታረቀው አበሉን በሦስት ወር ጊዜ ውስጥ ቀርቦ ያልተቀበለና ሁሉን ያሳዩ ካቀረበ በትፋሚ አበል ለማዘጋጀት የአገልግሎት ክፍያ ሁሉን ያሳዩ ሊፈጽሙ የክፍያው መጠንም በኤጀንሲው ይወሰናል።

49. ስለ ይርጋ ጊዜ አፈጻጸም

1. ቀጥሎ ከተገለፀው ጊዜ በኋላ የሚቀርብ የጡረታ አበል ክፍያ ጥያቄ በይርጋ ይታዩታል።

ሀ. ታረቀው አበል ጥያቄ ሳይቀርብ ወይም የጡረታ አበል ተወስኖ ሁሉን ያሳዩ ባለመብቱ ሳይቀበል ከሦስት ዓመት በላይ ለሆነ ጊዜ ከቆየ፡

ለ. ☐ልፀ ☐ቲረታ አበል ጥያቄ ☐እድሜው 18 ዓመት ከሞላ ከሦስት ዓመት በኋላ ከቀረበ፤

ሐ. የዳረጎት አበል ጥያቄ ጥቅሙን ለማግኘት ከሚቻልበት ቀን ወርና ዓ/ም አንስቶ ከሦሥት ዓመት በላይ ለሆነ ጊዜ ከቆየ፤

2. በሚከተሉት ምክንያት የባክነ ጊዜ ለይርጋ አቆጣጠር አይታሰብም፤

ሀ. ባለመብትነትን ለማረጋገጥ የተጀመረ የፍርድ ቤት ሥነ ሥርዓት ☐አስከሚጠናቀቅ የወሰደው ጊዜ፤

ለ. ማንኛውም አሠሪ መሥሪያ ቤት መረጽ ☐ማስተላለክ ፅጿታውን በወቅቱ ባለመ☐ቱ ጸለ☐ ቺ☐፤

ሐ. ኤጀንሲው የቀረበለትን የክፍያ ጥያቄ መርምሮ ለመወሰን የወሰደው ጊዜ፤

መ. በፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር 1793 ፊደል (ሐ) እና (መ) መሠረት እንደ መሬት መናወጥ፤ ማዕበል፤ መቅሰፍትና ጦርነት በመሳሰሉት ከባለመብቱ አቅም በላይና ቁጥጥር ውጪ በሆነ ምክንያት ያለፈ ጊዜ ፤

3. የይርጋ ጊዜ መቆጠር የሚጀምረው በመብቱ መጠቀም ከሚቻልበት ከሚቀጥለው ቀን አንስቶ ይሆናል፡

ክ ፍ ል አ ሥ ራ አ ን ድ

በጡረታ መብትና ጥቅም ላይ ስለሚቀርቡ ቅሬታዎች ውሣኔ አሰጣጥ

50. ☐ቅሬታ አቀራረብ ሥነ ሥርዓት

1. ማንኛውም ባለመብት የጡረታ መብትና ጥቅምን በሚመለከት በኤጀንሲው ባለሙያ በተሰጠ ውሣኔ ቅሬታ ያለው ከሆነ ቅሬታውን፡-

ሀ. ውሣኔ የተሰጠው በዋናመሥሪያ ቤት ከሆነ ለምዝገባና አበል ☐አጸ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር፤

ለ በሪጀኑ ☐ጁም በቅ/ጽ/ቤቶች ከሆነ ለሪጀኑ ወይም ለቅርንጫፍ ☐/ቤቱ ኃላፊ ሊጸቀርብ ይችላል፡፡

ሐ. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1/ሀ/ለ/ የተጠቀሱት ዳይሬክተሮች ወይም ኃላፊዎች የባለሙያውን ውሳኔ ለማሻሻል፤ ለመሻር ወይም ለማዕደቅ ይችላሉ፡፡

2. ባለመብቱ በምዝቃና አበል ክፍያ ዳይሬክቶሬት ቴጂሬታር፣ በሪጅኑ ወይም በቅርንጫፍ ጽ/ቤት ኃላፊ በተሰጠ ውሳኔ ላይ ቅሬታታ ሲኖረው በዳይሬክቶሬቱ፣ በሪጅኑ ።ጁም በቅ/ጽ/ቤቱ በኩል አድራሻውን ለመንግሥት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲ ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ በማድረግ የይግባኝ ቅሬታውን ለማቅረብ ይችላል። ቅሬታው የቀረበለት ዳይሬክቶሬት፣ የሪጅኑ ጽ/ቤት ወይም የቅ/ጽ/ቤት ቅሬታውን ከመግለጫ ፉር ለቷረታ ጉዳዮች ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ ያስተላልፋል።

3. ማንኛውም ቅሬታ ወይም አቤቱታ የሚቀርብባቸው ጉዳዮች ጠረተኛ በዋናው መሥሪያ ቤት፣ በሪጅኑ ጽ/ቤቶች ወይም በቅ/ጽ/ቤቶች በሚቶኙ ።ሥራ ሂደቶች ወይም አስተባባሪዎች ውሳኔ በተሰጠ በአንድ ዓመት ደብዳቤ ይግባኝ ለመንግሥት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲ ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ጁቀርባል፡፡

4. ይግባኝ ሰሚ ጉባኤው የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል። የመንግሥት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲ ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ በሰጠው ውሳኔ ላይ መሰረታዊ የህግ ስህተት አለ ብሎ የሚያምን ወገን ጉባኤው ውሳኔ በሰጠ በ30 ቀን ጊዜ ውስጥ ቅሬታውን ለፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት የማቅረብ መብት ይኖረዋል።

51. የውሳኔ አሰጣጥ የጊዜ ገደብን በተመለከተ

ማስረጃ ለማሰባሰብ ተጨማሪ ጊዜ የሚያስፈልግ ሆኖ ካልተገኘ በስተቀር ለቀረበው ቅሬታ ውሳኔ የሚሰጠው፡-

ሀ. በምዝቃና የአበል ክፍያ ዳይሬክቶሬት፣ በሪጅኑ ጽ/ቤት ።ጁም በቅ/ጽ/ቤት ኃላፊ ሲሆን ቅሬታው በቀረበ በሁለት የሥራ ቀናት፤

ለ. በቷረታ ጉዳዮች ቅሬታታ አጣሪ ኮሚቴ ሲሆን ለቅሬታ አጣሪው በቀረበ በአምስት የሥራ ቀናት ውስጥ ይሆናል።

52. ቅሬታ ጉዳዮች ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ አመሰራረትና አባላት

1. በዋናው መ/ቤት የምዝቃና አበል ክፍያ ዳይሬክቶሬት ቴጂሬታር፣ በሪጅኑ ጽ/ቤት ወይም በቅ/ጽ/ቤት ።ህላፊዎች በተሰጡ ጠረታ ነክ ውሳኔዎች ላይ

የሚቀርቡ ቅሬታዎች ለይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ከመተላለፋቸው በፊት
የሚመረምር ትራንስፎርሜሽን ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ ተቋቁሟል፡

2. ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴው በዋናው ዲራጅክተር የሚመደብ ሰብሳቢ፣ አባላትና ፀሐፊ ይኖሩታል፡፡
3. ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴ አባላት ብዛት በአንደኛው ሰብሳቢ በዋና ዲራጅክተር የሚወሰን ይሆናል፡፡

53. የኮሚቴው ተግባርና ኃላፊነት

ኮሚቴው፡-

1. በዋናው መ/ቤት የምርመራ አበል ክፍያ ቴክኖሎጂ፣ በሪጀን ጽ/ቤት በጽም በቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በተሰጡ ውሳኔዎች ላይ የሚቀርቡ ቅሬታዎችን ተቀብሎ በተሰጡ ውሳኔ ላይ የማጣራት ሥራ ያከናውናል፡፡ በዲራጅክተሮችና በጽ/ቤቶች የተሰጠው ውሳኔ ትክክል ሆኖ ሲያገኘው ቅሬታውን በቀጥታ ለይግባኝ ሰሚ ጉባኤ እንዲተላለፍ ያደርጋል፡፡
2. ውሳኔ የሚሰጠው የመንግሥት ሠራተኞች ትራንስፎርሜሽን አዋጅንና መመሪያዎችን መሠረት በማድረግ ነው፡፡
3. በቀረበው ቅሬታ ላይ ተገቢውን ውሳኔ ለመስጠት በአንደኛው ተጨማሪ ማስረጃዎችን ሊያስቀርብ በሆነ አመልካቾችን ወይም የአሠሪ መ/ቤት ትራንስፎርሜሽን አስቀርቦ ሊያነጋግር ይችላል፡፡
4. ስለሥራው አፈጻጸም በየጊዜው ለዋና ዲራጅክተር ጽ/ቤት ሪፖርት ያቀርባል፡፡

54. የሰብሳቢ ሥነ ሥርዓት

1. ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴው በሳምንት አንድ ቀን ይሰብሳባል፡፡ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ተጨማሪ ሰብሳቢ ሊያደርግ ይችላል፡፡
2. የኮሚቴው አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል፡፡
3. የኮሚቴው ውሳኔ የሚተላለፈው በድምፅ ብልጫ ይሆናል፤ ትምን በአኩል ለፅኑል በሚሆንበት ጊዜ በሰብሳቢው የተደገፈው ሀሳብ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡
4. በሀሳብ የተለየ አባል ልዩነቱን በጽሑፍ ማስፈር ይችላል፡፡

5. ቅሬታታ በቀረበበት ጉዳይ ላይ ቀደም ሲል ውሣኔ የሰጠ አባል በአጣሪ ኮሚቴ ስብሰባ ላይ መገኘት የለበትም፡፡

6. አንድ አባል የራሱ፣ የሥጋ ዘመዱ፣ ወይም የጓደኛው ቱቴጁ በሚታይበት ወቅት ይህንኑ ለኮሚቴው በማሳወቅ ስብሰባ መነሳት ይኖርበታል፡፡

7. በቀረበው ቅሬታ መሰረት ቀደም ብሎ የተሰጠውን ውሳኔ በመሻር ወይም በማሻሻል ውሳኔ ከሰጠ በስብሰባው ዕለት ተፈርሞ ተግባራዊ ሊገኝ ይችላል፡፡

55. የአባላት መብትና ግዴታ

ማንኛውም የኮሚቴ አባል፡-

1. ሁሉም ድምጽ የመስጠት፣
2. በስብሰባው ላይ ንቁ ተሳትፎ ማድረግ፣
3. የስብሰባውን ሥነ ሥርዓት ማክበር፣
4. ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት በስብሰባ ላይ ለመገኘት የማይችል ሲሆን አስቀድሞ ለስብሰባው ማሳወቅ ይኖርበታል፡፡

56. ውሣኔን ሊገደገና ስለማየት

ቱቴ በታየበት ወቅት ያልታፈነ ማስረጃ ሲቀርብ ወይም በቂና ሕጋዊ ምክንያት ሲኖር ቀደም ሲል የተሰጠ ውሣኔ ሊገደገና ሊገደብ ይችላል፡፡

57. ውሣኔን ስለማስታጠቅ

1. በቀረበው ቅሬታ ላይ የተሰጠውን ውሣኔ ለአመልካቹ መግለፅ ሊችልና የገለጸው ሠራተኛ ስም ቀንና ፊርማ መስፈር ይኖርበታል፣
2. አመልካቹ ውሳኔው በጽሁፍ ሊገደብለት ይችላል፡፡
3. ቅሬታ አቅራቢው በውሣኔው የማይስማማ ከሆነ በሥራ ሂደቱ በሪጅን ላይ ወይም በቅ/ጽ/ቤቱ በኩል ለማህበራዊ ዋስትና ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ የይግባኝ አቤቱታውን ሊያቀርብ የሚችል መሆኑን ሊገለፅለት ይገባል፡፡

58. የኮሚቴው ስብሰባ ተግባር

1. ኮሚቴውን በስብሰባነት ይመራል፣
2. ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴው ተግባሩን በአግባቡ ስለመወጣቱ ይከታተላል፡፡

3. ስለ ሥራ አፈጻጸሙ ለዋና ዳይሬክተር ሪፖርት ያቀርባል።

59. የኮሚቴው ፀሐፊ ተግባርና ጋራነት

1. የኮሚቴውን አጀንዳ በማዘጋጀት ለአባላቱ ማረጋገጫ ያደርጋል።
2. ቅሬታ የቀረበባቸው ጉዳዮች በተቀመጠላቸው ጊዜ መከናወናቸውን ጸረፉ።
3. ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ኮሚቴውን ይሰበስባል፤
4. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 53(4) የተገለጸውን ቅሬታ አጣሪ ኮሚቴውን የክንውን ሪፖርት እንዲያቀርብ ለዋና ዳይሬክተር ያቀርባል።

60. ስለ መንግሥት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ጽ/ቤት

1. ኤጀንሲው ለይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ጽ/ቤት አገልግሎት አሰጣጥ አስፈላጊ የሆኑ ቢሮ፣ ቢሮ ቁሳቁስ፣ አበል እና አስፈላጊ ሠራተኞች እንዲገኙ ያደርጋል።
2. በይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ጽ/ቤት ተመድበው የሚሠሩ ሠራተኞች በአስተዳደራዊ ጉዳዮች ተጠሪነታቸው ለኤጀንሲው የምዝገባና አበል ለአጽ ዳይሬክቶሬት ይሆናል።

ክ ፍ ል አ ሥ ራ ሁ ለ ት

ልዩ ልዩ ጉዳዮች

61. የመብት ግንኙነት

1. የጡረታ አበል በመቀበል ላይ ያለ ባለመብት በመንግሥት መሥሪያ ቤት ከተቀጠረና ለጡረታ መውጫ ዕድሜ ያልደረሰ ከሆነ አዲሱ አገልግሎት ከቀድሞ አገልግሎቱ ጋር ተዳምሮ አበል ይወሰንለታል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት እንደገና የታሰበው አበል ከቀድሞው አበል ያነሰ ከሆነ የቀድሞውን አበል የማግኘት መብት ይኖረዋል። ሆኖም ወደ ስራ በመመለስ ለተፈጸመ አገልግሎት የሚከፈል አበል ወይም የጡረታ መዋጮ ተመላሽ መብት አይኖርም።
3. በመንግሥት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁ/ 714/2003 (በአዋጅ ቁ/907/2007 እንደተሻሻለ) አንቀጽ 52(2) መሠረት አንድ ባለመብት ሁለት የጡረታ መብት የሚያገኝበት ሁኔታ ሲኖር ሊያገኝ የሚገባውን አበል አይነትና መጠን በኤጀንሲው ዝርዝር አፈጻጸም ይወሰናል።

62. ከሦስት ዓመት ባለነ ጽኑ እስራት ቅጣት ተከልክሎ ስለነበረ የጡረታ አበል

1. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 345/95 ከመውጣቱ በፊት በፈፀመው /በፈጸመችው/ የወንጀል ጥፋት ምክንያት በፍርድ ቤት ከሦስት ዓመት ያላነሰ የፅኑ እስራት ቅጣት የተወሰነበት/የተወሰነባት፤

ሀ. በመንግስት ሥራ ላይ የነበረና ከሃያ ዓመት ያላነሰ አገልግሎት ፈጽሞ የጡረታ አበል የማግኘት መብት ያጣ የመንግስት ሠራተኛ፤

ለ. ሲከፈለው የነበረው የአገልግሎት፤ የጤና ጉድለት ወይም የጉዳት የጡረታ አበል ክፍያ የተቋረጠበት ባለመብት፤

ሐ. የተተኪ የጡረታ አበል የተቋረጠበት ባለመብት

ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ የዘለቄታ የጡረታ አበል የማግኘት መብት ይኖረዋል/ይኖራታል።

2. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 345/95 በሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት የመንግስት ሠራተኛ የነበረና በወንጀል ተከሶ ጥፋተኛ መሆኑ በፍ/ቤት ተረጋግጦ ከሦስት ዓመት ያላነሰ የጽኑ እስራት ቅጣት የተወሰነበት ሆኖ፤

ሀ. ከሃምሌ 1 ቀን 1995 ዓ.ም በኋላ በፈጸመው አገልግሎት ብቻ የዘለቄታ ወይም የዳረጎት አበል ተወስኖለት የነበረ የመንግስት ሠራተኛ የቀድሞ አገልግሎቱ ተደምሮ ተይዞ የዘለቄታ ጡረታ አበል ለማግኘት የሚያስችለው ከሆነ ከሃምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ አበል ተሻሽሎ ይወሰንለታል።

ለ. የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ(ማሻሻያ)አዋጅ ቁጥር 907/2007 ጸንቶ በሥራ ላይ ከዋለበት ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ በሥራ ላይ ለሚገኝ ወይም ከዚህ በኋላ ለሚቀጠር የመንግስት ሠራተኛ ከሰኔ 1 ቀን 1995 ዓ.ም በፊት በመንግስት ሥራ ላይ ሆኖ የፈጸመው አገልግሎት ተዳምሮ ይታሰባለታል።

63 ከሦስት ዓመት ባለነሰ የጽኑ እስራት ቅጣት የተከለከለ የዘለቄታ የጡረታ አበል ክፍያ ለማግኘት ስለሚቻልበት ሁኔታ

1. በመንግስት ሥራ ላይ እያለ ወይም ከሥራ የተሰናበተ ሆኖ ከሃያ ዓመት ያላነሰ አገልግሎት ፈጽሞ በተወሰነበት ከሦስት ዓመት ያለነሰ ጽኑ እስራት ቅጣት ምክንያት የጡረታ መብቱን ያጣ የመንግስት ሠራተኛ ነ።

ሀ. ከሰኔ 1 ቀን 1995 ዓ.ም በፊት በመንግስት ሥራ በፈጸመው አገልግሎት መነሻና መድረሻ የሚገልጽ በሚመለከተው የመንግስት የሥራ ኃላፊ የተፈረመ የጽሑፍ ማስረጃ ነ።

ለ. ባለጉዳዩ በተለያዩ የመንግስት መ/ቤቶች አገልግሎት የፈጸመ ከሆነ ከየመስሪያ ቤቶቹ በዚህ አንቀጽ (1)(ሀ) የተገለጸውን የጽሑፍ ማስረጃዎች ነ።

ሐ. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 17(1) ለአገልግሎት ጡረታ አበል የሚቀርቡ ማስረጃዎች ነ።

መ. ሥልጣን ባለው ፍ/ቤት ስለተወሰነበት ከሦስት ዓመት ያለነሰ ጽኑ እስራት ቅጣት ማስረጃ ነ።

ሠ. በመጨረሻ አገልግሎት ከፈጸመበት የመንግስት መ/ቤት የአገልግሎት መነሻና መድረሻ፣ ከሥራ ከመሰናበቱ በፊት የተከፈለ የ36 ወራት ደመወዝ የተሞላበት፣ የመስሪያ ቤቱ ማህተም የተደረገበት በኃላፊና በባለመብቱ የተፈረመ የጡረታ አበል መጠየቂያ ቅጽ.2 ነ።

የማቅረብ ግዴታ አለበት።

2. በተወሰነበት ከሦስት ዓመት ያለነሰ የእስራት ቅጣት ምክንያት ከሰኔ 1 ቀን 1995 ዓ.ም በፊት በመንግስት መ/ቤት የፈጸመው አገልግሎት ተቀንሶ የዳረጎት አበል የተከፈለው የመንግስት ሠራተኛ የተቀነሰበት አገልግሎቱ ተደምሮ ሲታሰብ አግባብ ባለው የጡረታ አዋጁ ድንጋጌ የዘለቄታ የጡረታ አበል ለማግኘት የሚያስችለው መሆኑ ከተረጋገጠ የተከፈለውን የዳረጎት አበል በአንድ ጊዜ እንዲመልስ ተደርጎ አገልግሎቱ ተደምሮ ከሐምሌ 1 ቀን 2007 ዓ.ም አንስቶ የዘለቄታ የጡረታ አበል ይወሰንለታል።

3. በፈጸመው የወንጀል ጥፋት ምክንያት በፍ/ቤት ከሦስት ዓመት ያለነሰ የጽኑ እስራት ቅጣት ተወስኖበት የጡረታ መብቱን ያጣ የመንግስት ሠራተኛ ከሰኔ 1 ቀን 1995

ዓ.ም እና ከዚያ በኋላ የፈጸመው አገልግሎት ተደምሮ ሲታሰብ ከሂያ ዓመት ያነሰና አግባብ ባለው የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሠረት የዘለቂታ የጡረታ አበል ለማግኘት የማያስችለው ከሆነ ለመንግስት ሠራተኛ ወይም ለተተኪዎቹ የሚከፈል የዳረጎት አበል ወይም የመዋጮ ተመላሽ አይኖርም።

4. በፈጸመው የወንጀል ድርጊት በፍ/ቤት ጥፋተኛ መሆኑ ተረጋግጦ ከሦስት ዓመት ያለነሰ የጽኑ እስራት ቅጣት ስለተወሰነበት ሲከፈል የነበረው የጡረታ አበል የቀረበት(የተቋረጠበት)ባለሙያነት(ተተኪን ይጨምራል)ከሆነ፤

ሀ. የጡረታ አበል ሲቀበልበት የነበረ መታወቂያ፣የክፍያ መቆጣጠሪያ/ፔይ ቡክ/በእጁ ካለ፤

ለ. የጡረታ አበል እንዲከፈለው ከመጠየቂያ ማመልከቻ ጋር በቅርብ ጊዜ ከተነሱት 4X3 ፎቶግራፍ፤

ሐ. በማመልከቻው ላይ የጡረተኛ መለያ ቁጥርና የጡረታ አበሉን ለመቀበል የሚፈልጉበትን የክፍያ አድራሻ በመጥቀስ፤

መ. ተተኪ ከሆኑ አግባብ ባለው ፍ/ቤት የተሰጠውን የተተኪነት ማስረጃ፤

በመያዝና በአካል በመቅረብ ለኤጀንሲው ዋና መ/ቤት ወይም ለሚቀርባቸው የኤጀንሲው ሪጅን ወይም ቅርንጫፍ ጽ/ቤት በመቅረብ መጠየቅ ይኖርባቸዋል።

5. የአገልግሎት፣ የጤና ጉድለት ወይም የጉዳት ዘለቂታ የጡረታ አበል በመቀበል ላይ እያለ ወይም አገልግሎቱ ለዘለቂታ ጡረታ አበል ብቁ የሚያደርገው የመንግስት ሰራተኛ ሆኖ ከሦስት ዓመት ያላነሰ ጽኑ እሥራት ቅጣት ስለተወሰነበት የጡረታ ሙብት ያልተሰጠው የመንግስት ሰራተኞች ጡረታ (ማሻሻያ) አዋጅ ቁጥር 907/2007 ስራ ላይ ከመዋሉ በፊት ከዚህ ዓለም በሞት የተለየ ባለሙያነት ተተኪዎች አዋጁ ከፀደቀበት ከሐምሌ 01 ቀን 2007 ዓ/ም ጀምሮ ለወደፊት ለተተኪዎቹ የጡረታ አበል ሊወሰን ይችላል።

6. በጽኑ እስራት ምክንያት መብታቸውን አጥተው ለቆዩ ባለሙያነቶችና ተተኪዎች ማስረጃ አቀራረብን በተመለከተ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 19 ላይ የተመለከተው ማስረጃ ሲቀርብ በቅድሚያ የሚች የአገልግሎት ዘመን ለዘለቂታ ጡረታ አበል የሚያበቃው ስለመሆኑና ስለተተኪዎቹ ማንነትና አግባብነት ተግባራዊ ተገቢው ይወሰናል ።

64 □□ላፀ ተራራ አበል አከፋፈል

1. ለእያንዳንዳቸው የወር ገቢ/ የጡረታ አበልን ይጨምራል □እስከ ብር1,000.00/ አንድ ሺህ ብር/ □ሚጸቶች ወላጆች ሚች ልጃቸው በሕይወት በነበረ ጊዜ ሙሉ በሙሉ ወይም በአብዛኛው በሚያደርግላቸው ድጋፍ ጁተቱ□ኑ የነበረ ለመሆኑ በአሠሪ መሥሪያ ቤት፣ በፍ/ቤት፣ በወረዳ □ይም በቀበሌ አስተዳደር ተረጋግጦ ማስረጃ ከቀረበለት□እያንዳንዱ ወላጅ □ተራራ አበል ይከፈላል፡፡

2. በ□□ኑ የሚከፈል የጡረታአበልን ጨምሮ □እያንዳንዳቸው የወር ገቢ ከብር 1000 (አንድ ሺህ) ያላነሰ ብር ጸላቸው ወላጆች ግን ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (1) ከተገለጸው በተጨማሪ ተቆራጩን ገንዘብ ከተቀበሉበት መሥሪያ ቤት የሰነድ ማስረጃ ማቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡

65 ስለጡረተኞች ቆጠራ

የጡረተኞችን ብዛትና የሚከፈለውን የአበል መጠን ለማወቅ በዓመት አንድ ጊዜ ቆቷራ ጁካሄቱል፡፡ አፈጻጸሙ በኤጀንሲው በሚወጣ ዝርዝር አፈጻጸም ይወሰናል፡፡

66 □መመሪያ□- □መሸፋቱሪያ ተፈጻሚነት

በ□ህ መመሪያ □እንዲታይ በግልጽ ካልተመለከተ በስተቀር ይህ መመሪያ በሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት ለተፈጠሩ ሕጋዊ ጉዳዮች ቀደም ሲል በሥራ ላይ የነበሩ መመሪያዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

67 ስለተሻሩ መመሪያዎችና አሠራሮች

በ□ህ መመሪያ □ስዓ በተለጁ ካልተታሰቡ በስተቀር ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን አሰራር ወይም ልምድ በ□ህ መመሪያ በተቀረጹ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም፡፡

68. መመሪያ□- የሚፀናበት ጊዜ

ጁህ መመሪያ ከጥቅምት 1 ቀን 2008 ዓ.ም አንስቶ የፀና ይሆናል፡፡

የመንግሥት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲ